

I

(Leģislatīvi akti)

REGULAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2022/868

(2022. gada 30. maijs)

par Eiropas datu pārvaldību un ar ko groza Regulu (ES) 2018/1724 (Datu pārvaldības akts)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

tā kā:

- (1) Līgums par Eiropas Savienības darbību (LESD) paredz izveidot iekšējo tirgu un ieviest sistēmu, kas iekšējā tirgū nodrošina, ka konkurence nav izkropļota. Minēto mērķu sasniegšana būtu jāsekmē ar dalībvalstīm kopīgu normu un prakses ieviešanu datu pārvaldības sistēmas izveidē, vienlaikus pilnībā ievērojot pamattiesības. Tai arī būtu jāgarantē Savienības atvērtās stratēģiskās autonomijas stiprināšana, vienlaikus sekmējot starptautisku brīvu datu plūsmu.
- (2) Pēdējā desmitgadē digitālās tehnoloģijas ir pārveidojušas ekonomiku un sabiedrību, ietekmējot visas darbības nozares un ikdienu. Šīs pārveides centrā ir dati – datos balstīta inovācija nesīs milzīgu labumu gan Savienības pilsoņiem, gan ekonomikai, piemēram, uzlabojot un personalizējot medicīnu, veicinot jaunu mobilitāti un sniedzot ieguldījumu Komisijas 2019. gada 11. decembra paziņojumā par Eiropas zaļo kursu. Lai padarītu datus balstīto ekonomiku iekļaujošu visiem Savienības pilsoņiem, īpaša uzmanība jāveltī digitālās plaisas samazināšanai, sieviešu līdzdalības veicināšanai datu ekonomikā un progresīvas Eiropas zinātnības sekmēšanai tehnoloģiju nozarē. Datu ekonomika ir jāveido tā, lai uzņēmumiem, jo īpaši mikrouzņēmumiem un mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kā definēts Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ⁽³⁾ pielikumā, un jaunuzņēmumiem, dotu iespēju attīstīties, nodrošinot datu piekļuves neitralitāti un datu pārnēsamību un sadarbību un izvairoties no iesūkštes efekta. Savā 2020. gada 19. februāra paziņojumā par Eiropas Datu stratēģiju ("Eiropas Datu stratēģija") Komisija ir aprakstījusi ieceri par kopīgu Eiropas datu telpu, kura nozīmē datu iekšējo tirgu, kur datus varētu saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem izmantot neatkarīgi no to fiziskās glabāšanas vietas Savienībā, un kura cita starpā varētu būt svarīga mērķīgā intelekta tehnoloģiju ātrai attīstībai.

⁽¹⁾ OV C 286, 16.7.2021., 38. lpp.

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2022. gada 6. aprīļa nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2022. gada 16. maija lēmums.

⁽³⁾ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

Komisija arī aicināja nodrošināt brīvu un drošu datu plūsmu ar trešām valstīm, ievērojot izņēmumus un ierobežojumus, kas skar sabiedrisko drošību, sabiedrisko kārtību un citus leģitīmus Savienības publiskās politikas mērķus, saskaņīgi ar starptautiskajiem pienākumiem, tostarp pamattiesību jomā. Lai šo ieceri īstenotu, Komisija ierosināja izveidot konkrētām jomām domātas kopīgas Eiropas datu telpas datu apmaiņai un datu kopošanai. Kā ierosināts Eiropas datu stratēģijā, šādas kopīgas Eiropas datu telpas varētu aptvert tādas jomas kā veselība, mobilitāte, ražošana, finanšu pakalpojumi, enerģētika vai lauksaimniecība, vai šādu jomu apvienojumu, piemēram, enerģētika un klimats, kā arī tādas tematiskās jomas kā Eiropas zaļais kurss vai Eiropas datu telpas publiskajai pārvaldei vai prasmēm. Kopīgām Eiropas datu telpām dati būtu jāpadara atrodami, piekļūstami, savietojami un atkalizmantojami ("FAIR datu principi"), vienlaikus nodrošinot augstu kiberdrošības līmeni. Ja datu ekonomikā ir vienlīdzīgi konkurences apstākļi, uzņēmumi sacenšas par pakalpojumu kvalitāti, nevis par to kontrolēto datu apjomu. Lai datu ekonomikā iecerētu, radītu un uzturētu vienlīdzīgus konkurences apstākļus, ir nepieciešama pareiza pārvaldība, kurā jāpiedalās un jābūt pārstāvētām kopīgas Eiropas datu telpas attiecīgajām ieinteresētajām personām.

- (3) Ir jāuzlabo nosacījumi datu kopīgošanai iekšējā tirgū, izveidojot saskaņotu datu apmaiņas sistēmu un paredzot dažas datu pārvaldības pamatprasības, šajā procesā īpašu uzmanību veltot sadarbības starp dalībvalstīm atvieglošanai. Šīs regulas mērķim vajadzētu būt digitāla vienotā tirgus bez robežām un uz cilvēku orientētas, uzticamas un drošas datu sabiedrības un ekonomikas turpmākai attīstīšanai. Atbilstoši nozaru īpatnībām attiecīgajos nozaru Savienības tiesību aktos var izstrādāt, pielāgot un ierosināt jaunus un papildinošus elementus, piemēram, tādos aktos kā paredzētie Savienības tiesību akti par Eiropas veselības datu telpu un piekļuvi transportlīdzekļu datiem. Turklāt dažas ekonomikas nozares jau ir reglamentētas nozaru Savienības tiesību aktos, kuros ir noteikumi par pārrobežu vai Savienības mēroga datu kopīgošanu vai piekļuvi tiem, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2011/24/ES ⁽⁴⁾ saistībā ar Eiropas veselības datu telpu, un attiecīgos transporta nozares tiesību aktos, piemēram, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulās (ES) 2019/1239 ⁽⁵⁾ un (ES) 2020/1056 ⁽⁶⁾ un Direktīvā 2010/40/ES ⁽⁷⁾ saistībā ar Eiropas mobilitātes datu telpu.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/24/ES (2011. gada 9. marts) par pacientu tiesību piemērošanu pārrobežu veselības aprūpē (OV L 88, 4.4.2011., 45. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/1239 (2019. gada 20. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Jūras vienloga sistēmas vidi un ar ko atceļ Direktīvu 2010/65/ES (OV L 198, 25.7.2019., 64. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/1056 (2020. gada 15. jūlijs) par kravu pārvadājumu elektronisku informāciju (OV L 249, 31.7.2020., 33. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/40/ES (2010. gada 7. jūlijs) par pamatu inteligēnto transporta sistēmu ieviešanai autotransporta jomā un saskarnēm ar citiem transporta veidiem (OV L 207, 6.8.2010, 1. lpp.).

Tāpēc šai regulai nebūtu jāskar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 223/2009 ⁽⁸⁾, (ES) 2018/858 ⁽⁹⁾ un (ES) 2018/1807 ⁽¹⁰⁾, kā arī Direktīvas 2000/31/EK ⁽¹¹⁾, 2001/29/EK ⁽¹²⁾, 2004/48/EK ⁽¹³⁾, 2007/2/EK ⁽¹⁴⁾, 2010/40/ES, (ES) 2015/849 ⁽¹⁵⁾, (ES) 2016/943 ⁽¹⁶⁾, (ES) 2017/1132 ⁽¹⁷⁾, (ES) 2019/790 ⁽¹⁸⁾ un (ES) 2019/1024 ⁽¹⁹⁾ un jebkuri citi nozaru Savienības tiesību akti, kas reglamentē piekļuvi datiem un to atkalizmantošanu. Šai regulai nebūtu jāskar Savienības un valsts tiesību akti par piekļuvi datiem un datu izmantošanu noziedzīgu nodarījumu novēršanas, izmeklēšanas, atklāšanas vai saukšanas pie atbildības par tiem, vai kriminālsodu izpildes nolūkā, kā arī starptautisku sadarbību minētajā kontekstā.

Šai regulai nebūtu jāskar dalībvalstu kompetence attiecībā uz to darbībām, kas saistītas ar sabiedrisko drošību, aizsardzību un valsts drošību. Uz šādu iemeslu dēļ aizsargātu un publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu, tostarp datu no iepirkuma procedūrām, kas ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/81/EK ⁽²⁰⁾ darbības jomā, atkalizmantošanu nebūtu jāattiecina šī regula. Būtu jāizveido horizontāls režīms Savienībā publiskā sektora struktūru turējumā esošu aizsargātu datu atsevišķu kategoriju atkalizmantošanai, datu starpniecības pakalpojumu sniegšanai un pakalpojumiem uz datu altruisma pamata. Dažādu nozaru īpatnības var prasīt nozares datus balstītu sistēmu izstrādi, vienlaikus balstoties uz šīs regulas prasībām. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kas atbilst šīs regulas prasībām, vajadzētu būt iespējai izmantot marķējumu "Savienībā atzīts datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs". Juridiskām personām, kuras vēlas atbalstīt vispārējas nozīmes mērķus, attiecīgos datus plašos mērogos darot pieejamus uz datu altruisma pamata, un kuras atbilst šajā regulā izklāstītajām prasībām, vajadzētu būt iespējai reģistrēties kā "Savienībā atzītai datu altruisma organizācijai" un izmantot šādu marķējumu. Ja kādas konkrētas nozares Savienības tiesību aktā vai valsts tiesību aktā ir noteikts, ka publiskā sektora struktūrām, šādiem datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vai šādām juridiskām personām (atzītam datu altruisma organizācijām) ir jāievēro konkrētas tehniskas, administratīvas vai organizatoriskas papildprasības, tai skaitā atļauju piešķiršanas vai sertificēšanas režīms, tad būtu jāpiemēro arī minētā konkrētas nozares Savienības tiesību akta vai valsts tiesību akta minētie noteikumi.

-
- ⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 223/2009 (2009. gada 11. marts) par Eiropas statistiku un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK, Euratom) Nr. 1101/2008 par tādas statistikas informācijas nosūtīšanu Eiropas Kopienas Statistikas birojam, uz kuru attiecas konfidencialitāte, Padomes Regulu (EK) Nr. 322/97 par Kopienas statistiku un Padomes Lēmumu 89/382/EEK, Euratom, ar ko nodibina Eiropas Kopienas Statistiku programmu komiteju (OV L 87, 31.3.2009., 164. lpp.).
- ⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/858 (2018. gada 30. maijs) par mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju, kā arī tādiem transportlīdzekļiem paredzētu sistēmu, sastāvdaļu un atsevišķu tehnisku vienību apstiprināšanu un tirgus uzraudzību un ar ko groza Regulas (EK) Nr. 715/2007 un (EK) Nr. 595/2009 un atceļ Direktīvu 2007/46/EK (OV L 151, 14.6.2018., 1. lpp.).
- ⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1807 (2018. gada 14. novembris) par satvaru nepersondatu brīvai aprītei Eiropas Savienībā (OV L 303, 28.11.2018., 59. lpp.).
- ⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/31/EK (2000. gada 8. jūnijs) par dažiem informācijas sabiedrības pakalpojumu tiesiskiem aspektiem, jo īpaši elektronisko tirdzniecību, iekšējā tirgū (Direktīva par elektronisko tirdzniecību) (OV L 178, 17.7.2000., 1. lpp.).
- ⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/29/EK (2001. gada 22. maijs) par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 22.6.2001., 10. lpp.).
- ⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/48/EK (2004. gada 29. aprīlis) par intelektuālā īpašuma tiesību piemērošanu (OV L 157, 30.4.2004., 45. lpp.).
- ⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2007/2/EK (2007. gada 14. marts), ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE) (OV L 108, 25.4.2007., 1. lpp.).
- ⁽¹⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 684/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).
- ⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/943 (2016. gada 8. jūnijs) par zinātnības un darījumdarbības neizpaužamas informācijas (komercnoslēpumu) aizsardzību pret nelikumīgu iegūšanu, izmantošanu un izpaušanu (OV L 157, 15.6.2016., 1. lpp.).
- ⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1132 (2017. gada 14. jūnijs) attiecībā uz sabiedrību tiesību dažiem aspektiem (OV L 169, 30.6.2017., 46. lpp.).
- ⁽¹⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/790 (2019. gada 17. aprīlis) par autortiesībām un blakustiesībām digitālajā vienotajā tirgū un ar ko groza Direktīvas 96/9/EK un 2001/29/EK (OV L 130, 17.5.2019., 92. lpp.).
- ⁽¹⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/1024 (2019. gada 20. jūnijs) par atvērtajiem datiem un publiskā sektora informācijas atkalizmantošanu (OV L 172, 26.6.2019., 56. lpp.).
- ⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzēja iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp.).

- (4) Šai regulai nebūtu jāskar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679 ⁽²¹⁾ un (ES) 2018/1725 ⁽²²⁾ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2002/58/EK ⁽²³⁾ un (ES) 2016/680 ⁽²⁴⁾, un atbilstošos valsts tiesību aktu noteikumi, tostarp gadījumos, ja personas dati un nepersondati datu kopā ir nedalāmi saistīti. Jo īpaši šī regula nebūtu jāuzskata par tādu, kas rada jaunu juridisko pamatu personas datu apstrādei saistībā ar jebkādu regulēto darbību vai kas groza Regulā (ES) 2016/679 paredzētās informācijas prasības. Šīs regulas īstenošanai nebūtu jāliedz datu pārrobežu nosūtīšana saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 V nodaļu. Kolīzijas gadījumā starp šo regulu un Savienības tiesību aktiem par personas datu aizsardzību vai valsts tiesību aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šādiem Savienības tiesību aktiem, attiecīgajiem Savienības vai valsts tiesību aktiem par personas datu aizsardzību vajadzētu būt pārākiem. Vajadzētu būt iespējamam datu aizsardzības iestādes uzskatīt par kompetentajām iestādēm, kas paredzētas šajā regulā. Ja šajā regulā paredzētās kompetentās iestādes statusā darbojas citas iestādes, tām būtu jādarbojas, neskarot datu aizsardzības iestāžu uzraudzības pilnvaras un kompetences, kas noteiktas Regulā (ES) 2016/679.
- (5) Rīcība Savienības līmenī ir nepieciešama, lai vairotu uzticību datu kopīgošanai, izveidojot pienācīgus mehānismus, kā datu subjekti un datu turētāji kontrolē datus, kas uz tiem attiecas, un lai pievērstos citiem šķēršļiem labi funkcionējošai un konkurētspējīgai datos balstītai ekonomikai. Minētajai darbībai nebūtu jāskar pienākumi un saistības, kas noteikti Savienības noslēgtajos starptautiskajos tirdzniecības nolīgumos. Savienības mēroga pārvaldības satvara mērķim vajadzētu būt indivīdu un uzņēmumu savstarpējas uzticēšanās veidošanai attiecībā uz piekļuvi datiem, to kontroli, kopīgošanu, izmantošanu un atkalizmantošanu, jo īpaši, izveidojot pienācīgus mehānismus datu subjektiem, lai tie zinātu un jēgpilni izmantotu savas tiesības, kā arī attiecībā uz publiskā sektora struktūru turējumā esošu atsevišķu veidu datu atkalizmantošanu, datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju pakalpojumu sniegšanu datu subjektiem, datu turētājiem un datu lietotājiem, kā arī tādu datu vākšanu un apstrādi, kurus fiziskas un juridiskas personas darījušas pieejamus altruistiskiem nolūkiem. Jo īpaši uzticēšanās palielināšanos var veicināt lielāka pārredzamība attiecībā uz datu izmantošanas nolūku un apstākļiem, kādos uzņēmumi šos datus glabā.
- (6) Doma, ka datiem, kurus par valsts budžeta līdzekļiem ģenerējušas vai savākušas publiskā sektora struktūras vai citi subjekti, būtu jākalpo sabiedriskam labumam, jau ilgi ir bijusi daļa no Savienības politikas. Direktīva (ES) 2019/1024 un konkrētām nozarēm noteikti Savienības tiesību akti nodrošina, ka publiskā sektora struktūras padara viegli pieejamus izmantošanai un atkalizmantošanai lielāku daudzumu pašradīto datu. Tomēr atsevišķas datu kategorijas, kas iekļautas publiskās datubāzēs, piemēram, konfidenciali komercdati, dati, uz kuriem attiecas statistikas konfidencialitāte, dati, ko aizsargā trešo personu intelektuālā īpašuma tiesības, tostarp komercnoslēpumi un personas dati, bieži vien netiek darītas pieejamas, pat ne sabiedrības interesēs veiktu pētniecības un inovācijas darbību vajadzībām, lai gan saskaņā ar piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, jo īpaši Regulu (ES) 2016/679 un Direktīvām 2002/58/EK un (ES) 2016/680, šāda pieejamība ir iespējama. Šādu datu sensitivitātes dēļ, pirms tos dara pieejamus, ir jāizpilda dažas tehniskas un juridiskas procedūru prasības, jo īpaši, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas tiesības, kas attiecībā uz šādiem datiem ir citiem, vai lai ierobežotu negatīvo ietekmi uz pamattiesībām, nediskriminēšanas principu un datu aizsardzību. Šādu prasību izpilde mēdz paņemt daudz laika un zināšanu. Tas ir novedis pie šādu datu nepietiekamas izmantošanas. Lai gan dažas dalībvalstis veido struktūras, ievieš procesus un tiesību aktus, lai minētā veida atkalizmantošanu atvieglinātu, tas nenotiek visā Savienībā. Lai atvieglinātu datu izmantošanu Eiropas pētniecībā un inovācijā, ko veic privāti un publiski subjekti, visā Savienībā ir nepieciešami skaidri nosacījumi piekļuvei šādiem datiem un to izmantošanai.

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

⁽²³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (Direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/680 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic kompetentās iestādes, lai novērstu, izmeklētu, atklātu noziedzīgus nodarījumus vai sauktu pie atbildības par tiem vai izpildītu kriminālsodus, un par šādu datu brīvu apriti, ar ko atceļ Padomes Pamatlēmumu 2008/977/TI (OV L 119, 4.5.2016., 89. lpp.).

- (7) Pastāv metodes, kas ļauj veikt analīzi datubāzēs, kurās ir personas dati, piemēram, anonimizācija, diferenciāls privātums, vispārināšana, aizklāšana, un randomizācija, sintētisku datu izmantošana vai līdzīgas modernas privātumu saglabājošas metodes, kas varētu veicināt datu apstrādi privātumam saudzīgākā veidā. Dalībvalstīm būtu jāsniedz atbalsts publiskā sektora struktūrām, lai optimāli izmantotu šādas metodes, tādējādi kopīgošanai darot pieejamus cik vien iespējams daudz datu. Šādu metožu izmantošana kopā ar visaptverošiem novērtējumiem par ietekmi uz datu aizsardzību un citām garantijām var veicināt personas datu drošu izmantošanu un atkalizmantošanu, un tai būtu jānodrošina konfidenciālu saimniecisko komercdatu droša atkalizmantošana pētniecības, inovācijas un statistikas vajadzībām. Daudzos gadījumos šādu metožu izmantošana, novērtējumi par ietekmi un citas garantijas nozīmē, ka dati var tikt izmantoti un atkalizmantoti tikai drošā apstrādes vidē, ko nodrošina vai kontrolē publiskā sektora struktūra. Savienības līmenī ir pieredze ar šādu drošu apstrādes vidi, ko izmanto statistikas mikrodatu pētījumos uz Komisijas Regulas (ES) Nr. 557/2013⁽²⁵⁾ pamata. Kopumā, ciktāl tas attiecas uz personas datiem, personas datu apstrādei būtu jābalstās uz vienu vai vairākiem apstrādes juridiskiem pamatiem, kas paredzēti Regulas (ES) 2016/679 6. un 9. pantā.
- (8) Saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 datu aizsardzības principi nebūtu jāpiemēro anonīmai informācijai, proti, informācijai, kas neattiecas uz identificētu vai identificējamu fizisku personu, vai uz personas datiem, ko sniedz anonīmi tādā veidā, ka datu subjekts nav vai vairs nav identificējams. Būtu jāaizliedz datu subjektu reidentifikācija no anonimizētām datu kopām. Tam nebūtu jāskar iespēja veikt izpēti par anonimizācijas metodēm, jo īpaši nolūkā nodrošināt informācijas drošību, uzlabot esošās anonimizācijas metodes un sekmēt anonimizācijas vispārējo noturību, to veicot saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679.
- (9) Lai atvieglinātu personas datu un konfidenciālu datu aizsardzību un paātrinātu šādu datu darīšanu pieejamu atkalizmantošanai saskaņā ar šo regulu, dalībvalstīm būtu jānodrošina publiskā sektora struktūras radīt un darīt pieejamus datus saskaņā ar Direktīvas (ES) 2019/1024 5. panta 2. punktā minēto principu “atvērts integrēti un pēc noklusējuma” un veicināt datu radīšanu un iegādi formātos un struktūrās, kas atvieglo anonimizāciju šajā sakarā.
- (10) Publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu kategorijas, uz kurām būtu jāattiecināta atkalizmantošana saskaņā ar šo regulu, neietilpst Direktīvas (ES) 2019/1024 darbības jomā, jo tajā neietilpst dati, kuriem piekļuve nav atļauta, pamatojoties uz komercijas un statistikas konfidencialitāti, un dati, kas ir ietverti darbos vai citos priekšmetos, kuru intelektuālā īpašuma tiesības ir trešām personām. Konfidenciāli komercdati ietver datus, ko aizsargā komercnoslēpumi, aizsargātu zinātību un jebkādu citu informāciju, kuras nepienācīga izpaušana ietekmētu uzņēmuma stāvokli tirgū vai finanšu stabilitāti. Šī regula būtu jāpiemēro personas datiem, kas neietilpst Direktīvas (ES) 2019/1024 darbības jomā, ciktāl piekļuves režīms izslēdz vai ierobežo piekļuvi šādiem datiem datu aizsardzības, privātuma un personas neaizskaramības iemeslu dēļ, jo īpaši saskaņā ar datu aizsardzības noteikumiem. Tādu datu atkalizmantošanai, kuros var būt komercnoslēpums, būtu jānotiek, neskarot Direktīvu (ES) 2016/943, kurā izklāstīts satvars komercnoslēpuma likumīgai iegūšanai, izmantošanai vai izpaušanai.
- (11) Šai regulai nevajadzētu radīt pienākumu atļaut publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu atkalizmantošanu. Jo īpaši, katrai dalībvalstij tādēļ būtu jāspēj lemt, vai dati tiek darīti pieejami atkalizmantošanai, arī attiecībā uz šādas piekļuves mērķiem un tvērumu. Šai regulai būtu jāpapildina un nebūtu jāskar tādi specifiskāki publiskā sektora struktūru pienākumi atļaut datu atkalizmantošanu, kas paredzēti konkrētās nozares Savienības tiesību aktos vai valsts tiesību aktos. Publisku piekļuvi oficiāliem dokumentiem var uzskatīt par tādu, kas ir sabiedrības interesēs. Ņemot vērā to, kāda nozīme demokrātiskā sabiedrībā ir publiskai piekļuvei oficiāliem dokumentiem, šī regula nebūtu jāskar arī Savienības vai valsts tiesību aktus par piekļuves piešķiršanu oficiāliem dokumentiem un to izpaušanu. Piekļuvi oficiāliem dokumentiem var jo īpaši piešķirt saskaņā ar valsts tiesību aktiem, nepiemērojot konkrētus nosacījumus vai piemērojot konkrētus nosacījumus, kas nav paredzēti šajā regulā.

⁽²⁵⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 557/2013 (2013. gada 17. jūnijs), ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 223/2009 par Eiropas statistiku attiecībā uz konfidenciālu datu pieejamību zinātniskiem nolūkiem un ar ko atceļ Komisijas Regulu (EK) Nr. 831/2002 (OV L 164, 18.6.2013., 16. lpp.).

- (12) Šajā regulā paredzētais atkalizmantošanas režīms būtu jāpiemēro datiem, kuru sagādāšana ietilpst attiecīgo publiskā sektora struktūru publiskajos uzdevumos, kas paredzēti dalībvalstu tiesību aktos vai citos saistošos noteikumos. Ja tādu noteikumu nav, taču publiskā uzdevuma darbības joma ir pārredzama un to ir iespējams pārskatīt, publiski uzdevumi būtu jādefinē atbilstīgi dalībvalstu ierastajai administratīvajai praksei. Publiskie uzdevumi var būt definēti vispārīgi vai katrā gadījumā atsevišķi individuālām publiskā sektora struktūrām. Tā kā publiskā sektora struktūras definīcija neietver publiskus uzņēmumus, šo regulu nebūtu jāpiemēro publisko uzņēmumu turējumā esošiem datiem. Šai regulai nebūtu jāattiecas uz kultūras iestāžu, tādu kā bibliotēkas, arhīvi un muzeji, kā arī orķestri, operas, baleti un teātri, un izglītības iestāžu turējumā esošiem datiem, jo uz to turētiem darbiem un citiem dokumentiem galvenokārt attiecas trešās personas intelektuālā īpašuma tiesības. Pētniecību veicošās organizācijas un pētniecību finansējošās organizācijas varētu būt organizētas arī kā publiskā sektora struktūras vai publisko tiesību reglamentētas struktūras.

Šādām hibrīdām organizācijām šī regula būtu jāpiemēro vienīgi kā pētniecību veicošām organizācijām. Ja tāda pētniecību veicošā organizācija tur datus, un tā veido daļu no kādas noteiktas publiskās un privātās asociācijas ar privātā sektora organizācijām vai citām publiskā sektora struktūrām, publisko tiesību reglamentētām struktūrām vai hibrīdām pētniecību veicošām organizācijām, t. i., kuras ir organizētas vai nu kā publiskā sektora struktūras, vai kā publiski uzņēmumi, kuras galvenais nolūks ir veikt pētniecību, arī uz minētajiem datiem šai regulai nebūtu jāattiecas. Attiecīgā gadījumā dalībvalstīm būtu jāspēj piemērot šo regulu publiskiem uzņēmumiem vai privātiem uzņēmumiem, kas veic publiskā sektora uzdevumus vai sniedz vispārējas nozīmes pakalpojumus. Uz datu apmaiņu, kas vienīgi saistībā ar to publiskajiem uzdevumiem tiek veikta starp publiskā sektora struktūrām Savienībā vai starp publiskā sektora struktūrām Savienībā un publiskā sektora struktūrām trešās valstīs vai starptautiskām organizācijām, ka arī uz datu apmaiņu starp pētniekiem nekomerciālas zinātniskās pētniecības nolūkos, nebūtu jāattiecināta šīs regulas noteikumi par publiskā sektora iestāžu turējumā esošu aizsargātu datu atsevišķu kategoriju atkalizmantošanu.

- (13) Publiskā sektora struktūrām to turējumā esošu datu atkalizmantošanas principu noteikšanā būtu jāievēro konkurences tiesības, izvairoties no tādu vienošanos slēgšanas, kuru mērķis vai sekas var būt ekskluzīvu tiesību radīšana attiecībā uz dažu datu atkalizmantošanu. Šādām vienošanām vajadzētu būt iespējamām tikai tad, ja tās ir pamatotas un nepieciešamas, lai sniegtu pakalpojumu vai piegādātu produktu vispārējas nozīmes mērķiem. Tā var būt gadījumos, kad datu ekskluzīva izmantošana ir vienīgais veids, kā maksimāli palielināt attiecīgo datu sabiedrisko labumu, piemēram, ja ir tikai viens subjekts (kas ir specializējies konkrētas datu kopas apstrādē), kurš spēj sniegt pakalpojumu vai piegādāt produktu, kas ļauj publiskā sektora struktūrai sniegt pakalpojumu vai piegādāt produktu vispārējas nozīmes mērķiem. Tomēr šādas vienošanās būtu jāslēdz saskaņā ar piemērojamiem Savienības vai valsts tiesību aktiem, un tās būtu regulāri jāpārskata, balstoties uz tirgus analīzi, lai pārlicinātos, vai šāda ekskluzivitāte joprojām ir nepieciešama. Turklāt šādām vienošanām attiecīgā gadījumā būtu jāatbilst attiecīgajiem valsts atbalsta noteikumiem, un tās būtu jānoslēdz uz ierobežotu laikposmu, kam nevajadzētu pārsniegt 12 mēnešus. Lai nodrošinātu pārredzamību, šādas ekskluzīvas vienošanās būtu jāpublicē tiešsaistē atbilstīgi attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem par publisko iepirkumu. Ja ekskluzīvās tiesības atkalizmanto datus neatbilst šai regulai, minētās ekskluzīvas tiesības būtu jāatzīst par spēkā neesošām.
- (14) Aizliegtas ekskluzīvas vienošanās un cita veida praksi vai kārtību attiecībā uz publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu atkalizmantošanu, kas tieši nepiešķir ekskluzīvas tiesības, bet no kurām var pamatoti gaidīt, ka tās ierobežos datu pieejamību atkalizmantošanai, un kuras tika noslēgtas vai jau pastāvēja pirms šīs regulas stāšanās spēkā, pēc to termiņa beigām nevajadzētu atjaunot. Beztermiņa vai ilgāka termiņa vienošanās būtu jāizbeidz 30 mēnešu laikā no šīs regulas spēkā stāšanās dienas.
- (15) Šajā regulā būtu jāparedz aizsargātu datu atkalizmantošanas nosacījumi, ko piemērotu publiskā sektora struktūrām, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir izraudzītas par kompetentām piešķirt vai atteikt piekļuvi atkalizmantošanai, un tiem nebūtu jāskar tiesības un pienākumi, kas attiecas uz piekļuvi šādiem datiem. Minētajiem nosacījumiem vajadzētu būt nediskriminējošiem, pārredzamiem, samērīgiem un objektīvi pamatotiem, un tajā pašā laikā tiem nebūtu jāierobežo konkurence, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai tiek veicināta MVU un jaunuzņēmumu piekļuve šādiem datiem. Atkalizmantošanas nosacījumi būtu jāizstrādā tā, lai veicinātu zinātnisko pētniecību un lai, piemēram, priekšroku došana zinātniskajai pētniecībai tiktu principā uzskatīta par nediskriminējošu. Publiskā sektora struktūrām, kuras atļauj atkalizmantošanu, vajadzētu būt pieejamiem tehniskajiem līdzekļiem, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu trešo personu tiesību un interešu aizsardzību, un tām vajadzētu būt pilnvarotām pieprasīt nepieciešamo informāciju no atkalizmantotājiem. Nosacījumiem, ko uzliek datu atkalizmantošanai, nebūtu jāpārsniedz nepieciešamība aizsargāt trešo personu tiesības un intereses, kas attiecas uz datiem, un saglabāt publiskā sektora struktūru informācijas tehnoloģiju un sakaru sistēmu neskartību. Publiskā sektora struktūrām būtu jāpiemēro nosacījumi, kas vislabāk atbilst atkalizmantotāja interesēm, neradot nesamērīgu slogu publiskā sektora

struktūrām. Būtu jāparedz tādi nosacījumi, ko uzliek datu atkalizmantošanai, kuri nodrošinātu efektīvas garantijas attiecībā uz personas datu aizsardzību. Pirms personas datu nosūtīšanas tiem vajadzētu būt anonimizētiem, lai nebūtu iespējams identificēt datu subjektus, savukārt datiem, kas ietver konfidenciālu komercinformāciju, vajadzētu būt pārveidotiem tā, ka netiek izpausta nekāda konfidenciāla informācija. Gadījumā, ja anonimizētu vai pārveidotu datu sniegšana neatbilst atkalizmantotāja vajadzībām, izpildot visas prasības attiecībā uz novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību veikšanu un apspriešanos ar uzraudzības iestādi, ievērojot Regulas (ES) 2016/679 35. un 36. pantu, un ja tiek konstatēts, ka datu subjektu tiesību un interešu neievērošanas risks ir minimāls, varētu tikt atļauta datu atkalizmantošana uz vietas vai no attāluma drošā apstrādes vidē.

Tā varētu būt piemērota kārtība pseidonimizētu datu atkalizmantošanai. Lai aizsargātu trešo personu tiesības un intereses, datu analīze drošas apstrādes vidē būtu jāuzrauga publiskā sektora iestādei. Jo īpaši, personas dati būtu jānosūta trešai personai atkalizmantošanai tikai tad, kad šādu nosūtīšanu atļauj datu aizsardzības tiesību aktos paredzēts juridiskais pamats. Nepersondati būtu jānosūta vienīgi tad, ja nav pamata uzskatīt, ka nepersondatu kopu kombinācija novestu pie datu subjektu identifikācijas. Tas būtu jāattiecinā arī uz pseidonimizētiem datiem, kuri joprojām uzskatāmi par personas datiem. Ja datu subjekts tiek reidentificēts, būtu jāpiemēro pienākums paziņot par šādu pārkāpumu publiskā sektora struktūrai papildus pienākumam paziņot par šādu pārkāpumu uzraudzības iestādei un datu subjektam saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679. Attiecīgā gadījumā publiskā sektora struktūrām būtu ar piemērotiem tehniskiem līdzekļiem jāatviegļina datu atkalizmantošana, pamatojoties uz datu subjektu piekrišanu vai datu turētāju atļauju atkalizmantot datus, kuri uz tām attiecas. Minētajā sakarā publiskā sektora struktūrai būtu jādara viss iespējamais, lai sniegtu palīdzību potenciāliem atkalizmantotājiem, kam jāsaņem šādas piekrišanas vai atļaujas, izveidojot tehniskus mehānismus, kas ļauj nosūtīt atkalizmantotāju piekrišanas vai atļaujas pieprasījumus, ja tas ir praktiski iespējams. Nebūtu jāsniedz kontaktinformācija, kas atkalizmantotājiem ļauj tieši sazināties ar datu subjektiem vai datu turētājiem. Ja publiskā sektora struktūra nosūta piekrišanas vai atļaujas pieprasījumu, tai būtu jānodrošina, ka datu subjektam vai datu turētājam tiek sniegta skaidra informācija par iespēju atteikties sniegt piekrišanu vai atļauju.

- (16) Lai sekmētu un rosinātu publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu izmantošanu zinātniskās pētniecības vajadzībām, publiskā sektora struktūras tiek mudinātas izstrādāt saskaņotu pieeju un saskaņotus procesus, lai minētos datus darītu viegli piekļūstamus zinātniskās pētniecības vajadzībām sabiedrības interesēs. Minētais cita starpā varētu nozīmēt, ka tiek izveidotas racionalizētas administratīvās procedūras, standartizēta datu formatēšana, informatīvi metadati par metodikas un datu vākšanas izvēles iespējām un standartizēti datu lauki, kas attiecīgi analīzes vajadzībām dod iespēju viegli apvienot datu kopas no dažādiem publiskā sektora datu avotiem. Minēto prakšu mērķim vajadzētu būt publiski finansētu un sagatavotu datu sekmēšanai zinātniskās pētniecības vajadzībām saskaņā ar principu "tik atvērts, cik iespējams, tik slēgts, cik nepieciešams".
- (17) Šai regulai nebūtu jāietekmē trešo personu intelektuālā īpašuma tiesības. Šai regulai nebūtu jāietekmē publiskā sektora struktūru intelektuālā īpašuma tiesību pastāvēšana vai īpašumtiesības, kas uz tām attiecas, nedz arī kaut kādā veidā jāierobežo minēto tiesību izmantošana. Saskaņā ar šo regulu noteiktie pienākumi būtu jāpiemēro vienīgi tiktāl, cik tie ir saderīgi ar starptautiskiem nolīgumiem par intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību, jo īpaši ar Bernes Konvenciju par literāro un mākslas darbu aizsardzību (Bernes konvencija), Līgumu par intelektuālā īpašuma tiesību komercaspektiem (TRIPS līgums) un Pasaules intelektuālā īpašuma organizācijas līgumu par autortiesībām (WCT), kā arī Savienības vai valsts intelektuālā īpašuma tiesību aktiem. Tomēr publiskā sektora struktūrām būtu jāizmanto savas autortiesības tādā veidā, kas veicina atkalizmantošanu.
- (18) Dati, uz kuriem attiecas intelektuālā īpašuma tiesības vai komercnoslēpumi, būtu jānosūta trešai personai tikai tad, ja nosūtīšana ir likumīga saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem, vai ar šādu tiesību subjekta piekrišanu. Ja publiskā sektora struktūras ir Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/9/EK ⁽²⁶⁾ 7. panta 1. punktā paredzēto datubāzes veidotāju tiesību subjekti, tām nebūtu šīs tiesības jāizlieto datu atkalizmantošanas novēršanai vai atkalizmantošanas ierobežošanai ārpus šīs regulas noteiktajām robežām.

⁽²⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 96/9/EK (1996. gada 11. marts) par datubāzu tiesisko aizsardzību (OV L 77, 27.3.1996., 20. lpp.).

- (19) Uzņēmumiem un datu subjektiem būtu jāspēj pašlaik, ka publiskā sektora struktūru turējumā esošu aizsargātu datu atsevišķu kategoriju atkalizmantošana notiks, ievērojot viņu tiesības un intereses. Tādēļ būtu jāievieš papildu garantijas situācijās, kad publiskā sektora datu atkalizmantošana notiek, pamatojoties uz datu apstrādi ārpus publiskā sektora, piemēram, tādas kā prasība publiskā sektora struktūrām nodrošināt to, ka visos gadījumos, tostarp tad, ja šādi dati tiek nosūtīti uz trešām valstīm, pilnībā tiek aizsargātas fizisku un juridisku personu tiesības un intereses, jo īpaši attiecībā uz personas datiem, komerciāli sensitīviem datiem un intelektuālā īpašuma tiesībām. Publiskā sektora struktūrām nebūtu jāatļauj apdrošināšanas uzņēmumiem vai kādiem citiem pakalpojumu sniedzējiem atkalizmantojot e-veselības lietotnēs glabātu informāciju diskriminēšanas nolūkā cenu noteikšanā, jo tas būtu pretrunā pamattiesībām uz piekļuvi veselības aizsardzībai.
- (20) Turklāt, lai saglabātu godīgu konkurenci un atvērtu tirgus ekonomiku, ir ļoti svarīgi nepersonrakstura datus, jo īpaši komercnoslēpumus, kā arī nepersondatus, kuri atspoguļo ar intelektuālā īpašuma tiesībām aizsargātu saturu, aizsargāt pret nelikumīgu piekļuvi, kas varētu izraisīt intelektuālā īpašuma zādzību vai rūpniecisko spiegošanu. Lai nodrošinātu datu turētāju tiesību vai interešu aizsardzību, vajadzētu būt iespējamam nepersondatu, kas saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem ir jāaizsargā pret nelikumīgu vai neatļautu piekļuvi un kas ir publiskā sektora struktūru turējumā, nosūtīt uz trešām valstīm, taču tikai tad, ja datu izmantošanai ir noteiktas pienācīgas garantijas. Šādām pienācīgām garantijām būtu jāietver prasība, lai publiskā sektora struktūra nosūta aizsargātus datus atkalizmantojam vienīgi tad, ja minētais atkalizmantojams uzņemas līgumsaistības datu aizsardzības interesēs. Atkalizmantojamam, kurš plāno nosūtīt aizsargātus datus uz trešo valsti, būtu jāpilda šajā regulā noteiktie pienākumi arī pēc datu nosūtīšanas uz trešo valsti. Lai nodrošinātu šādu pienākumu pienācīgu izpildi, atkalizmantojamam strīdu izšķiršanai tiesā būtu arī jāakceptē tās publiskā sektora struktūras dalībvalsts jurisdikcija, kura atļāvusi atkalizmantošanu.
- (21) Būtu uzskatāms, ka pienācīgas garantijas ir īstenotas, arī tad, ja trešā valstī, uz kuru tiek nosūtīti nepersondati, ir ieviesti līdzvērtīgi pasākumi, kas nodrošina, ka uz datiem attiecas tāda līmeņa aizsardzība, kas līdzīga ar Savienības tiesību aktiem piemērojama aizsardzībai, jo īpaši attiecībā uz komercnoslēpumu un intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību. Šajā nolūkā, ja tas ir pamatots ievērojama tādu pieprasījumu skaita visā Savienībā dēļ, kuri attiecas uz nepersondatu atkalizmantošanu trešās valstīs, Komisijai vajadzētu būt iespējai ar īstenošanas aktiem paziņot, ka konkrētā trešā valsts nodrošina aizsardzības līmeni, kas būtībā ir līdzvērtīgs Savienības tiesību aktos paredzētajam aizsardzības līmenim. Komisijai būtu jānovērtē šādu īstenošanas aktu nepieciešamība, pamatojoties uz informāciju, ko dalībvalstis sniedz ar Eiropas Datu inovācijas kolēģijas starpniecību. Šādi īstenošanas akti sniegtu publiskā sektora struktūrām pārlicību, ka publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu atkalizmantošana attiecīgajā trešā valstī neapdraud minēto datu aizsargāto raksturu. Novērtējot attiecīgajā trešā valstī nodrošināto aizsardzības līmeni, būtu jo īpaši jāņem vērā attiecīgie vispārīgie un nozaru tiesību akti, tostarp akti par sabiedrisko drošību, aizsardzību, valsts drošību un krimināltiesībām, kas attiecas uz piekļuvi nepersondatiem un to aizsardzību, minētās trešās publiskā sektora struktūru piekļuve nosūtītajiem datiem, vienas vai vairāku neatkarīgu uzraudzības iestāžu pastāvēšana un efektīva darbība trešā valstī, kuru pienākums ir nodrošināt un panākt atbilstību juridiskajam režīmam, kas nodrošina piekļuvi šādiem datiem, trešās valsts starptautiskās saistības attiecībā uz datu aizsardzību vai citi pienākumi, kas rodas no juridiski saistošām konvencijām vai instrumentiem, kā arī no dalības daudzpusējās vai reģionālās sistēmās.

Saistībā ar nepersondatu nosūtīšanu uz trešo valsti īpaši svarīgi ir, lai attiecīgajā trešā valstī pastāvētu efektīvi tiesiskās aizsardzības līdzekļi datu turētājiem, publiskā sektora struktūrām vai datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem. Tādēļ šādām garantijām būtu jāietver īstenojamu tiesību un efektīvu tiesiskās aizsardzības līdzekļu pieejamība. Šādiem īstenošanas aktiem nebūtu jāskar juridiski pienākumi vai līguma noteikumi, ko nepersondatu, jo īpaši rūpniecisko datu, aizsardzības interesēs jau uzņēmis atkalizmantojams, un publiskā sektora struktūru tiesības saskaņā ar šo regulu noteikt atkalizmantojamajiem pienākumu izpildīt atkalizmantošanas nosacījumus.

- (22) Dažas trešās valstis pieņem normatīvos un citus tiesību aktus, kuru mērķis ir tieši nosūtīt vai nodrošināt valdības piekļuvi tādiem nepersondatiem Savienībā, kuri ir dalībvalstu jurisdikcijā esošu fizisku un juridisku personu kontrolē. Trešo valstu tiesību aktiem un spriedumiem vai trešo valstu administratīvu iestāžu lēmumiem, kuri prasa šādu nepersondatu nosūtīšanu vai piekļūšanu tiem, vajadzētu būt izpildāmiem, ja tie ir balstīti uz starptautisku nolīgumu, piemēram, savstarpējas tiesiskās palīdzības līgumu, kas ir spēkā starp pieprasītāju trešo valsti un Savienību vai kādu dalībvalsti. Dažreiz var rasties situācija, kad pienākums nosūtīt nepersondatus vai

nodrošināt piekļuvi tiem, kas izriet no trešās valsts tiesību aktiem, ir pretrunā konkurējošam pienākumam šādus datus aizsargāt saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem, jo īpaši attiecībā uz indivīda pamattiesību aizsardzību vai uz dalībvalsts pamatinteresu aizsardzību saistībā ar valsts drošību vai aizsardzību, kā arī komerciāli sensitīvu datu aizsardzību un intelektuālā īpašuma tiesību, tostarp līgumsaistību, kuras attiecas uz konfidencialitāti saskaņā ar šādiem tiesību aktiem, aizsardzību. Ja nav starptautisku nolīgumu, kas reglamentē šādus jautājumus, nepersondatu nosūtīšana vai piekļuve tiem būtu jāatļauj tikai tad, ja jo īpaši ir pārbaudīts, ka trešās valsts tiesību sistēma prasa izklāstīt lēmuma vai sprieduma iemeslus un samērīgumu, ka tiesas lēmumam vai spriedumam ir specifisks raksturs un ka adresāta pamatotais iebildums ir pārbaudāms trešās valsts kompetentā tiesā, kurai ir pilnvaras pienācīgi ņemt vērā šādu datu sniedzēja attiecīgās tiesiskās intereses.

Turklāt publiskā sektora struktūrām, fiziskām vai juridiskām personām, kurām ir piešķirtas tiesības atkalizmantot datus, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un atzītām datu altruisma organizācijām, ja tās paraksta līgumiskas vienošanās ar citām privātām personām, būtu jānodrošina, ka Savienībā turētiem nepersondatiem trešās valstīs piekļūst vai tos uz tām nosūta vienīgi saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.

- (23) Lai vēl vairotu uzticēšanos Savienības datu ekonomikai, ir būtiski, ka tiek īstenotas garantijas attiecībā uz Savienības iedzīvotājiem, publisko sektoru un uzņēmumiem, kas nodrošina kontroli pār to stratēģiskajiem un sensitīvajiem datiem, un ka tiek ievēroti Savienības tiesību akti, vērtības un standarti attiecībā uz – bet ne tikai – drošību, datu aizsardzību un patērētāju aizsardzību. Lai novērstu nelikumīgu piekļuvi nepersondatiem, publiskā sektora struktūrām, fiziskām vai juridiskām personām, kurām piešķirtas tiesības atkalizmantot datus, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un atzītām datu altruisma organizācijām būtu jāveic visi saprātīgie pasākumi, ieskaitot datu šifrēšanu vai korporatīvo politiku, lai nepieļautu piekļuvi sistēmām, kurās glabājas nepersondati. Minētajos nolūkos būtu jānodrošina, ka publiskā sektora struktūras, fiziskas vai juridiskas personas, kurām piešķirtas tiesības atkalizmantot datus, datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji un atzītas datu altruisma organizācijas ievēro visus attiecīgos tehniskos standartus, rīcības kodeksus un sertifikācijas Savienības līmenī.
- (24) Lai veidotu uzticēšanos atkalizmantošanas mehānismiem, var būt nepieciešams piemērot stingrākus nosacījumus atsevišķiem nepersondatu veidiem, kuri turpmākos konkrētos Savienības leģislatīvajos aktos var tikt identificēti kā ļoti sensitīvi, attiecībā uz nosūtīšanu uz trešām valstīm, ja šāda nosūtīšana varētu apdraudēt Savienības publiskās politikas mērķus, saskaņā ar starptautiskām saistībām. Piemēram, veselības jomā dažas sabiedrības veselības sistēmas dalībnieku, tādu kā publiskās slimnīcas, turējumā esošas atsevišķas datu kopas varētu tikt identificētas kā ļoti sensitīvi veselības dati. Citas attiecīgas nozares ietver transportu, enerģētiku, vidi un finanses. Lai saskaņotu praksi visā Savienībā, šādi ļoti sensitīvu publisko nepersondatu veidi būtu jādefinē Savienības tiesību aktos, piemēram, Eiropas veselības datu telpas vai citu nozaru tiesību aktu kontekstā. Minētie nosacījumi šādu datu nosūtīšanai uz trešām valstīm būtu jānosaka deleģētajos aktos. Nosacījumiem vajadzētu būt samērīgiem, nediskriminējošiem un nepieciešamiem, lai aizsargātu noteiktos leģitīmos Savienības publiskās politikas mērķus, piemēram, sabiedrības veselības, drošuma, vides, sabiedrības morāles, patērētāju aizsardzības, privātuma un personas datu aizsardzības mērķus. Nosacījumiem būtu jāatbilst riskam, kas konstatēts saistībā ar šādu datu sensitivitāti, arī indivīdu reidentifikācijas ziņā. Šādos nosacījumos varētu iekļaut nosūtīšanai piemērojamus noteikumus vai tehniskus pasākumus, piemēram, prasību izmantot drošu apstrādes vidi, ierobežojumus attiecībā uz datu atkalizmantošanai trešās valstīs vai to personu kategorijām, kurām ir tiesības šādus datus nosūtīt uz trešām valstīm vai kuras var piekļūt datiem trešā valstī. Izņēmuma gadījumos, lai aizsargātu sabiedriskās intereses, starp šādiem nosacījumiem var būt arī ierobežojumi datu nosūtīšanai uz trešām valstīm.
- (25) Publiskā sektora struktūrām vajadzētu būt iespējai prasīt maksu par datu atkalizmantošanu, bet tām arī būtu jāspēj saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem atļaut atkalizmantot datus par samazinātu maksu vai to atļaut bez maksas, piemēram, tādām konkrētām atkalizmantošanas kategorijām kā nekomerciāla atkalizmantošana vai zinātniskās pētniecības nolūkos, vai atkalizmantošana, ko veic MVU un jaunuzņēmumi, pilsoniskā sabiedrība un izglītības iestādes, lai veicinātu šādu atkalizmantošanu nolūkā stimulēt pētniecību un inovāciju un atbalstīt uzņēmumus, kas ir svarīgs inovācijas avots un kam parasti ir grūtāk pašiem vākt attiecīgus datus. Minētajā konkrētajā kontekstā būtu jāsaprot, ka zinātniskās pētniecības mērķi ietver visu veidu mērķus, kas saistīti ar pētniecību, neatkarīgi no attiecīgās pētniecības iestādes organizatoriskās vai finanšu struktūras, izņemot pētniecību, ko veic kāds uzņēmums nolūkā attīstīt, nostiprināt vai optimizēt produktus vai pakalpojumus. Šādai maksai vajadzētu būt pārredzamai,

nediskriminējošai un tai būtu jāsedz vienīgi radušās nepieciešamās izmaksas, ka arī tai nevajadzētu ierobežot konkurenci. To atkalizmantošanu kategoriju saraksts, kuriem piemēro samazinātu maksu vai to vispār nepiemēro, kopā ar kritērijiem, kas izmantoti tāda saraksta izveidošanai, būtu jāpublisko.

- (26) Lai rosinātu publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu atsevišķu kategoriju atkalizmantošanu, dalībvalstīm būtu jāizveido vienots informācijas punkts, kas būtu saskarne atkalizmantotājiem, kuri vēlētos atkalizmantot minētos datus. Tai būtu vajadzīga starpnozaru atbildības sfēra, un vajadzības gadījumā tai būtu jāpapildina kārtība, kas noteikta nozaru līmenī. Vienotajam informācijas punktam, nosūtot informācijas pieprasījumus vai atkalizmantošanas pieprasījumus, būtu jāspēj paļauties uz automatizētiem līdzekļiem. Nosūtīšanas procesā būtu jānodrošina pietiekama cilvēka veikta pārraudzība. Šim nolūkam varētu izmantot jau esošu praktisku kārtību, piemēram, atvērto datu portālus. Vienotā informācijas punkta rīcībā vajadzētu būt resursu sarakstam, kurš sniegtu pārskatu par visiem pieejamiem datu avotiem, tostarp attiecīgā gadījumā tiem datu avotiem, kas pieejami nozaru, reģionālos vai vietējos informācijas punktos, un kurā būtu iekļauta attiecīga informācija, kas apraksta pieejamos datus. Turklāt dalībvalstīm būtu jāizraugās vai jāizveido kompetentās struktūras vai jāsekmē to izveidi, lai atbalstītu publiskā sektora struktūru darbību, kas dara iespējamu aizsargātu datu atsevišķu kategoriju atkalizmantošanu. To uzdevumos var būt arī piekļuves piešķiršana datiem, ja šādas pilnvaras ir paredzētas nozaru Savienības vai valsts tiesību aktos. Minētajām kompetentajām struktūrām būtu jāpalīdz publiskā sektora struktūrām ar pašām mūsdienīgākajām metodēm, tostarp attiecībā uz to, kā vislabāk datus strukturēt un glabāt, lai datus darītu viegli piekļūstamus, jo īpaši, izmantojot lietojumprogrammas saskarnes, kā arī lai datus darītu sadarbspējīgus, nosūtāmus un meklējamus, ņemot vērā paraugpraksi datu apstrādes jomā, kā arī visus esošos reglamentējošos un tehniskos standartus un drošas datu apstrādes vides, kas ļauj datus analizēt, saglabājot informācijas privātumu.

Kompetentajām struktūrām būtu jārikojas saskaņā ar publiskā sektora struktūras sniegtajiem norādījumiem. Šāda palīdzības struktūra varētu palīdzēt datu subjektiem un datu turētājiem pārvaldīt piekrišanu vai atļauju atkalizmantošanai, tostarp piekrišanu un atļauju attiecībā uz konkrētām zinātniskās pētniecības jomām, ja tiek ievēroti atzīti zinātniskās pētniecības ētikas standarti. Kompetentajām struktūrām nevajadzētu būt uzraudzības funkcijai, kas ir Regulā (ES) 2016/679 minēto uzraudzības iestāžu kompetencē. Neskarot datu aizsardzības iestāžu uzraudzības pilnvaras, datu apstrāde būtu jāveic tās publiskā sektora struktūras pārziņā, kura atbild par reģistru, kas ietver attiecīgos datus, un kura attiecībā uz personas datiem turpina būt datu pārziņis, kā definēts Regulā (ES) 2016/679. Vajadzētu būt iespējamam, ka dalībvalstīs ir viena vai vairākas kompetentās struktūras, kas varētu darboties dažādās nozarēs. Publiskā sektora struktūru iekšējie dienesti arī varētu darboties kā kompetentās struktūras. Kompetenta struktūra varētu būt publiskā sektora struktūra, kas attiecīgos gadījumos palīdz citām publiskā sektora struktūrām datu atkalizmantošanas atļaušanā, vai publiskā sektora struktūra, kas pati atļauj atkalizmantošanu. Palīdzībai, ko sniedz citām publiskā sektora struktūrām, būtu jāietver to informēšana, ja tās to lūdz, par paraugpraksi saistībā ar šajā regulā izklāstīto prasību izpildi, piemēram, tehniskajiem līdzekļiem nolūkā darīt pieejamu drošu apstrādes vidi vai tehniskajiem līdzekļiem nolūkā nodrošināt privātumu un konfidencialitāti, ja tiek sniegta piekļuve datu atkalizmantošanai šīs regulas darbības jomā.

- (27) Datu starpniecības pakalpojumiem ir paredzēta svarīga loma datu ekonomikā, jo īpaši brīvprātīgas datu kopīgošanas prakses atbalstīšanā un veicināšanā starp uzņēmumiem vai datu kopīgošanas sekmēšanā Savienības vai valsts tiesību aktos paredzēto pienākumu kontekstā. Tie varētu kļūt par instrumentu, ar kura palīdzību atvieglot apmaiņu ar būtisku attiecīgo datu apjomu. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kuri var būt publiskā sektora struktūras, un kuri piedāvā pakalpojumus, kas savieno dažādos aktorus, ir potenciāls sekmēt datu efektīvu kombinēšanu, kā arī datu divpusējas kopīgošanas atvieglošanu. Specializētiem datu starpniecības pakalpojumiem, kas ir neatkarīgi no datu subjektiem, datu turētājiem un no datu lietotājiem, varētu būt veicinoša loma tādu jaunu datus balstītu ekosistēmu izveidē, kuras ir neatkarīgas no jebkura dalībnieka, kam ir būtiska ietekme tirgū, un vienlaikus atļaut nediskriminējošu piekļuvi datu ekonomikā visu lielumu uzņēmumiem, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumiem, kuriem ir ierobežoti finanšu, juridiskie vai administratīvie līdzekļi. Tas būs īpaši svarīgi saistībā ar kopīgu Eiropas datu telpu izveidi, proti, kopīgu standartu un prakses sistēmu, kuras attiecas uz konkrētu mērķi vai konkrētām nozarēm, vai starpnozaru sadarbspējīgas sistēmu, lai kopīgotu datus vai kopīgi tos apstrādātu, cita starpā jaunu produktu un pakalpojumu izstrādei, zinātniskai pētniecībai vai pilsoniskās sabiedrības iniciatīvām, izveidi. Datu starpniecības pakalpojumi varētu ietvert divpusēju vai daudzpusēju datu kopīgošanu vai tādu platformu vai datubāzu izveidi, kuras ļauj datus kopīgot vai kopīgi izmantot, kā arī specifiskas infrastruktūras izveidi datu subjektu un datu turētāju savienošanai ar datu lietotājiem.

- (28) Šai regulai būtu jāattiecas uz pakalpojumiem, kuru mērķis ir, izmantojot tehniskus, juridiskus vai citus līdzekļus, izveidot komerciālas attiecības nolūkā kopīgot datus starp nenoteikta skaita datu subjektiem un datu turētājiem, no vienas puses, un datu lietotājiem, no otras puses, tostarp, lai īstenotu datu subjektu tiesības attiecībā uz personas datiem. Ja uzņēmumi vai citi subjekti piedāvā multiplu ar datiem saistītus pakalpojumus, šai regulai būtu jāattiecas tikai uz tām darbībām, kuras tieši attiecas uz datu starpniecības pakalpojumu sniegšanu. Mākonģlabāšanas, analītikas, datu kopīgošanas programmatūras, tīmekļa pārlūkprogrammu, pārlūkprogrammu spraudņu vai epasta pakalpojumu nodrošināšana nebūtu jāuzskata par datu starpniecības pakalpojumiem šīs regulas nozīmē, ja vien šādi pakalpojumi vienīgi nodrošina tehniskus rīkus datu subjektiem vai datu turētājiem datu kopīgošanai ar citiem, bet šādu instrumentu nodrošināšana netiek izmantota nedz mērķim izveidot komerciālas attiecības starp datu turētājiem un datu lietotājiem, nedz arī ļauj datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam iegūt informāciju par komerciālu attiecību izveidi datu kopīgošanas nolūkā. Datu starpniecības pakalpojumu piemēri ietver datu tirgus, kuros uzņēmumi varētu datus darīt pieejamus citiem, visām ieinteresētajām personām atvērto datu kopīgošanas ekosistēmu vadītājus, piemēram, kopīgo Eiropas datu telpu kontekstā, kā arī datu sakopojumus, kurus kopīgi izveidojušas vairākas juridiskas vai fiziskas personas nolūkā izsniegt licenci šādu datu sakopojumu izmantošanai visām ieinteresētajām personām tādā veidā, lai visi dalībnieki, kas dod ieguldījumu datu sakopojumos, saņemtu atlīdzību par savu ieguldījumu.

Tas izslēgtu pakalpojumus, kuri iegūst datus no datu turētājiem un sakopo, bagātina vai pārveido datus nolūkā pievienot tiem būtisku vērtību un izsniedz datu lietotājiem licenci izmantot rezultātā iegūtos datus, neizveidojot komerciālas attiecības starp datu turētājiem un datu lietotājiem. Tas izslēgtu arī datu starpniecības pakalpojumus, ko izmanto tikai viens datu turētājs, lai darītu iespējamu minētā datu turētāja rīcībā esošo datu izmantošanu, vai ko izmanto vairākas juridiskās personas slēgtā grupā, tostarp piegādātāju vai patērētāju attiecību nolūkā vai līgumiski izveidotas sadarbības nolūkā, jo īpaši tādu attiecību, kuru galvenais mērķis ir nodrošināt ar lietu internetu savienotu objektu un ierīču funkcijas.

- (29) Šai regulai nebūtu jāattiecas uz pakalpojumiem, kuros galvenā uzmanība pievērsta ar autortiesībām aizsargāta satura starpniecībai, piemēram, uz tiešsaistes satura kopīgošanas pakalpojumu sniedzējiem, kā definēts Direktīvas (ES) 2019/790 2. panta 6. punktā. Konsolidētu datu lentes nodrošinātāji, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 600/2014 ⁽²⁷⁾ 2. panta 1. punkta 35) apakšpunktā, un konta informācijas pakalpojumu sniedzēji, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2015/2366 ⁽²⁸⁾ 4. panta 19. punktā, nebūtu jāuzskata par datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, piemērojot šo regulu. Šī regula nebūtu jāpiemēro publiskā sektora struktūru piedāvātiem pakalpojumiem, kuru mērķis ir atvieglināt vai nu dažādu publiskā sektora struktūru turējumā esošu aizsargātu datu atkalizmantošanu saskaņā ar šo regulu, vai visu citu datu atkalizmantošanu, ciktāl minēto pakalpojumu nolūks nav izveidot komerciālas attiecības. Nebūtu jāuzskata, ka datu altruisma organizācijas, kas reglamentētas šajā regulā, piedāvā datu starpniecības pakalpojumus, ja vien minētie pakalpojumi neizveido komerciālas attiecības starp potenciāliem datu lietotājiem, no vienas puses, un datu subjektiem un datu turētājiem, kas datus dara pieejamus altruistiskiem nolūkiem, no otras puses. Citi pakalpojumi, kuru mērķis nav veidot komerciālas attiecības, piemēram, repozitoriji, kuru nolūks ir dot iespēju atkalizmantot zinātniskās pētniecības datus saskaņā ar atvērtās piekļuves principiem, nebūtu jāuzskata par datu starpniecības pakalpojumiem šīs regulas nozīmē.

- (30) Īpašā datu starpniecības pakalpojumu kategorijā ietilpst pakalpojumu sniedzēji, kas piedāvā savus pakalpojumus datu subjektiem. Šādi datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji cenšas nostiprināt datu subjektu spēju rīkoties un jo īpaši indivīdu kontroli pār datiem, kas uz tiem attiecas. Šādi pakalpojumu sniedzēji palīdzētu indivīdiem izmantot savas tiesības, ko paredz Regula (ES) 2016/679, jo īpaši sniegt un atsaukt piekrišanu datu apstrādei, tiesības piekļūt saviem datiem, tiesības uz neprecīzu personas datu labošanu, tiesības uz dzēšanu vai tiesības "tikt aizmirstam", tiesības ierobežot apstrādi un tiesības uz datu pārnesamību, kas ļauj datu subjektiem savus personas datus pārvietot no viena datu pārziņa pie cita. Minētajā kontekstā ir svarīgi, lai šādu pakalpojumu sniedzēju darbības modelis nodrošinātu, ka nepastāv nesaskaņoti stimuli, kas mudina indivīdus izmantot šādus pakalpojumus, lai darītu pieejamus apstrādei vairāk ar viņiem saistītu datu, nekā tas būtu viņu interesēs. Lai izvairītos no krāpšanas, tas varētu ietvert indivīdu konsultēšanu par to, kā viņu dati varētu tikt izmantoti, un pienācīgas datu lietotāju uzticamības pārbaudes, pirms viņiem tiek atļauts sazināties ar datu subjektiem. Dažās situācijās varētu būt vēlams salīdzināt faktiskos datus personas datu telpā, lai apstrāde minētajā telpā varētu notikt bez personas datu nosūtīšanas trešām personām un maksimāli uzlabotos personas datu un privātuma aizsardzība. Šādās personas datu telpās varētu būt statistiski personas dati, piemēram, vārds, uzvārds, adrese vai dzimšanas datums, kā arī dinamiski dati,

⁽²⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 600/2014 (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

⁽²⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/2366 (2015. gada 25. novembris) par maksājumu pakalpojumiem iekšējā tirgū, ar ko groza Direktīvas 2002/65/EK, 2009/110/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 un atceļ Direktīvu 2007/64/EK (OV L 337, 23.12.2015., 35. lpp.).

ko indivīds ģenerē, piemēram, izmantojot tiešsaistes pakalpojumu vai lietu internetam pievienotu objektu. Tās varētu arī tikt izmantotas, lai glabātu pārbaudītu identitātes informāciju, piemēram, pašu numurus vai sociālā nodrošinājuma informāciju, kā arī akreditācijas datus, piemēram, vadītāja apliecības, diplomus vai informāciju par bankas kontiem.

- (31) Datu kooperatīvi cenšas sasniegt vairākus mērķus, jo īpaši stiprināt indivīdu nostāju apzinātas izvēles izdarīšanā pirms piekrišanas datu izmantošanai, tādējādi ietekmējot datu lietotāju organizāciju noteikumus, kas saistīti ar datu izmantošanu, tādā veidā, lai sniegtu labākas izvēles iespējas individuālajiem grupas locekļiem, vai potenciāli radot risinājumus individuālu grupas locekļu konfliktējošām nostājām par to, kā datus var izmantot, ja tie attiecas uz vairākiem minētās grupas datu subjektiem. Šajā kontekstā ir svarīgi atzīt, ka Regulā (ES) 2016/679 paredzētās tiesības ir datu subjekta personiskās tiesības un ka datu subjekti nevar atteikties no šādām tiesībām. Datu kooperatīvi varētu arī sniegt noderīgus līdzekļus viena īpašnieka uzņēmumiem un MVU, kas no zināšanu par datu kopīgošanu viedokļa bieži vien ir pielīdzināmi indivīdiem.
- (32) Lai vairotu uzticēšanos šādiem datu starpniecības pakalpojumiem, jo īpaši saistībā ar datu izmantošanu un atbilstību datu subjektu un datu turētāju izvirzītajiem nosacījumiem, ir jāizveido Savienības līmeņa tiesiskais regulējums, ar kuru ievieš ļoti lielā mērā saskaņotas prasības attiecībā uz šādu datu starpniecības pakalpojumu uzticamu sniegšanu un kuru īsteno kompetentās iestādes. Minētais regulējums palīdzēs nodrošināt datu subjektiem un datu turētājiem, kā arī datu lietotājiem lielāku kontroli pār piekļuvi to datiem un šo datu izmantošanu saskaņā ar Savienības tiesību aktiem. Komisija varētu arī mudināt un sekmēt Savienības līmeņa rīcības kodeksu izstrādi, kurā iesaistītas attiecīgās ieinteresētās personas, jo īpaši attiecībā uz sadarbību. Gan situācijās, kad datu kopīgošana notiek starp uzņēmumiem, gan situācijās, kad tā notiek starp uzņēmumu un patērētāju, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāpiedāvā novatorisks "eiropisks" datu pārvaldības veids, datu ekonomikā nodrošinot datu sniegšanas, starpniecības un izmantošanas nošķiršanu. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji varētu arī darīt pieejamu īpašu tehnisko infrastruktūru datu subjektu un datu turētāju savienošanai ar datu lietotājiem. Šajā sakarā ir īpaši svarīgi minēto infrastruktūru veidot tā, lai MVU un jaunuzņēmumu dalībai datu ekonomikā nebūtu tehnisku vai cita veida šķēršļu.

Būtu jāatļauj datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem piedāvāt datu turētājiem vai datu subjektiem konkrētus papildu rīkus un pakalpojumus konkrētam datu apmaiņas sekmēšanas nolūkam, piemēram, pagaidu glabāšanu, pārraudzīšanu, pārveidošanu, anonimizāciju un pseidonimizāciju. Minētie rīki un pakalpojumi būtu jāizmanto tikai pēc datu turētāja vai datu subjekta nepārprotama pieprasījuma vai apstiprinājuma, un šajā kontekstā piedāvātiem trešo personu rīkiem nebūtu dati jāizmanto citiem nolūkiem. Tajā pašā laikā datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt atļautam pielāgot datus, ar kuriem notiek apmaiņa, lai uzlabotu datu izmantojamību datu lietotājam, ja datu lietotājs to vēlas, vai lai uzlabotu to sadarbību, piemēram, pārvēršot datus īpašos formātos.

- (33) Ir svarīgi nodrošināt konkurētspējīgu vidi datu kopīgošanai. Datu starpniecības pakalpojumos svarīgs elements, ar kuru palielināt datu turētāju, datu subjektu un datu lietotāju uzticību un dod tiem lielāku kontroli, ir datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju neitralitāte attiecībā uz datiem, ar kuriem notiek apmaiņa starp datu turētājiem vai datu subjektiem un datu lietotājiem. Tādēļ ir nepieciešams, lai datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji darījumos būtu tikai starpnieki un datus, ar kuriem notiek apmaiņa, neizmantotu nekādiem citiem nolūkiem. Datu starpniecības pakalpojumu sniegšanas komercnoteikumiem, tostarp cenām, nevajadzētu būt atkarīgiem no tā, vai potenciālais datu turētājs vai datu lietotājs izmanto citus pakalpojumus, tostarp glabāšanu, analīzi, mākslīgo intelektu vai citas uz datiem balstītas lietojumprogrammas, ko nodrošina tas pats datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai saistīts subjekts, un, ja tā, tad cik lielā mērā datu turētājs vai datu lietotājs izmanto citus pakalpojumus. Tas prasīs arī datu starpniecības pakalpojumu strukturāli nošķirt no jebkādiem citiem sniegtajiem pakalpojumiem, lai izvairītos no interešu konfliktiem. Tas nozīmē, ka datu starpniecības pakalpojums būtu jāsniedz ar tādas juridiskas personas starpniecību, kas ir nošķirta no pārējām minētā datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja darbībām. Tomēr datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu būt iespējai izmantot datu turētāja sniegtos datus ar mērķi uzlabot savus datu starpniecības pakalpojumus.

Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu spēt nodrošināt datu turētājiem, datu subjektiem vai datu lietotājiem viņu pašu vai trešo personu rīkus datu apmaiņas atvieglošanai, piemēram, rīkus datu pārveidošanai vai pārraudzīšanai tikai pēc datu subjekta vai datu turētāja nepārprotama pieprasījuma vai apstiprinājuma. Šajā kontekstā piedāvātiem trešo personu rīkiem nebūtu dati jāizmanto nolūkiem, kas nav saistīti ar datu starpniecības pakalpojumiem. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, kas ir starpnieki datu apmaiņā starp indivīdiem kā datu subjektiem un juridiskām personām kā datu lietotājiem, būtu arī fiduciārs pienākums pret indivīdiem

nodrošināt, ka tie rīkojas datu subjektu interesēs. Jautājumus, kas attiecas uz atbildību par visiem materiāliem un nemateriāliem zaudējumiem un kaitējumu, kas radies datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja rīcības dēļ, var iekļaut attiecīgajā līgumā, pamatojoties uz valstīs esošajiem atbildības regulējumiem.

- (34) Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu jāveic saprātīgi pasākumi, lai nodrošinātu sadarbību gan viena sektora ietvaros, gan starp dažādiem sektoriem nolūkā nodrošināt pareizu iekšējā tirgus darbību. Saprātīgi pasākumi varētu ietvert to esošo un plaši izmantoto standartu ievērošanu, kuri pastāv sektorā, kurā darbojas datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji. Eiropas Datu inovācijas kolēģijai vajadzības gadījumā būtu jāveicina nozares papildstandartu izstrāde. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vajadzētu laikus izpildīt Eiropas Datu inovācijas kolēģijas pieņemtos pasākumus sadarbības nodrošināšanai starp datu starpniecības pakalpojumiem.
- (35) Šai regulai nebūtu jāskar datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju pienākums ievērot Regulu (ES) 2016/679 un uzraudzības iestāžu pienākums nodrošināt atbilstību minētajai regulai. Ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji apstrādā personas datus, šai regulai nebūtu jāietekmē personas datu aizsardzība. Ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji ir datu pārziņi vai apstrādātāji, kā definēts Regulā (ES) 2016/679, tiem ir saistoši minētās regulas noteikumi.
- (36) Paredzams, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji attiecībā uz personām, kuras cenšas iegūt piekļuvi, izmantojot to datu starpniecības pakalpojumus, ievieš procedūras un pasākumus, lai piemērotu sodus par krāpniecisku vai ļaunprātīgu praksi, tostarp, izmantojot tādas pasākumus kā tādu datu lietotāju izslēgšana, kuri pārkāpj pakalpojumu sniegšanas noteikumus vai spēkā esošos tiesību aktus.
- (37) Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem būtu arī jāveic pasākumi, lai nodrošinātu atbilstību konkurences tiesību aktiem, un minētajā nolūkā jāievieš procedūras. Tas sevišķi attiecas uz situācijām, kad datu kopīgošana ļauj uzņēmumiem iepazīt faktisko vai potenciālo konkurentu tirgus stratēģiju. No konkurences viedokļa sensitīvā informācijā parasti ietilpst informācija par klientu datiem, turpmākām cenām, ražošanas izmaksām, daudzumiem, apgrozījumu, pārdošanas apjomu vai jaudām.
- (38) Lai nodrošinātu, ka datu pārvaldība Savienībā balstās uzticamā datu apmaiņā, būtu jāievieš datu starpniecības pakalpojumu paziņošanas procedūra. Vislielāko labumu no uzticamas vides varētu gūt, datu starpniecības pakalpojumu sniegšanai nosakot vairākas prasības, taču neprasot nekādu konkrētu datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes lēmumu vai administratīvu aktu šādu pakalpojumu sniegšanai. Paziņošanas procedūrai nevajadzētu radīt nepamatotus šķēršļus MVU, jaunuzņēmumiem un pilsoniskās sabiedrības organizācijām, un tajā būtu jāatbilst nediskriminēšanas princips.
- (39) Lai atbalstītu efektīvu pārrobežu pakalpojumu sniegšanu, būtu jāprasa datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam nosūtīt paziņojumu tikai tās dalībvalsts datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajai iestādei, kurā atrodas tā galvenā iedibinājuma vieta vai juridiskais pārstāvis. Tādam paziņojumam vajadzētu būt tikai vienkāršam paziņojumam par nodomu sniegt pakalpojumus, un tajā būtu jāsniedz tikai šajā regulā noteiktā informācija. Pēc attiecīgā paziņojuma nosūtīšanas datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam vajadzētu varēt sākt darbību jebkurā dalībvalstī bez turpmākiem paziņošanas pienākumiem.
- (40) Šajā regulā noteiktajai paziņošanas procedūrai nebūtu jāskar konkrēti papildnoteikumi par datu starpniecības pakalpojumu sniegšanu, kas piemērojami ar konkrētām nozarēm noteiktiem tiesību aktiem.
- (41) Datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja galvenajai iedibinājuma vietai Savienībā vajadzētu būt tās centrālās administrācijas atrašanās vietai Savienībā. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja galvenā iedibinājuma vieta Savienībā būtu jānosaka saskaņā ar objektīviem kritērijiem un tai būtu jānozīmē efektīvu un faktisku pārvaldības darbību norisi. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja darbībām būtu jāatbilst tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā atrodas tā galvenā iedibinājuma vieta.

- (42) Lai nodrošinātu datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju atbilstību šai regulai, to galvenajai iedibinājuma vietai vajadzētu būt Savienībā. Ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs, kas nav iedibināts Savienībā, sniedz pakalpojumus Savienībā, tam būtu jāieceļ juridiskais pārstāvis. Juridiskā pārstāvja iecelšana šādos gadījumos ir nepieciešama tādēļ, ka šie datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji darbojas ar personas datus, kā arī konfidencialiem komercdatiem, un tas liek cieši uzraudzīt datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju atbilstību šai regulai. Lai noteiktu, vai tāds starpniecības pakalpojumu sniedzējs piedāvā pakalpojumus Savienībā, būtu jāpārlicinās, vai ir acīmredzams, ka šis datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs plāno piedāvāt pakalpojumus personām vienā vai vairākās dalībvalstīs. Tas vien, ka Savienībā ir pieejama datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vietne vai e-pasta adrese un citas kontaktinformācija vai tiek lietota tāda valoda, kuru parasti lieto trešā valstī, kur datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ir iedibināts, nebūtu jāuzskata par tāda nodoma pietiekamu apstiprinājumu. Taču tādi faktori kā valodas vai valūtas, ko parasti izmanto vienā vai vairākās dalībvalstīs, lietošana un iespēja pasūtīt pakalpojumus šajā valodā vai Savienībā esošu lietotāju pieminēšana varētu liecināt par datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja nodomu piedāvāt pakalpojumus Savienībā.

Ieceltajam juridiskajam pārstāvim būtu jārikojas datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vārdā, un datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai vērsties pie juridiskā pārstāvja papildus vai datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vietā, tostarp pārkāpuma gadījumā, lai sāktu izpildes nodrošināšanas procedūras pret neatbilstīgu datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju, kas nav iedibināts Savienībā. Juridiskais pārstāvis būtu jāieceļ ar datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja rakstisku pilnvaru rīkoties pakalpojumu sniedzēja vārdā attiecībā uz šajā regulā paredzētajiem pakalpojumu sniedzēja pienākumiem.

- (43) Lai palīdzētu datu subjektiem un datu turētājiem viegli identificēt Savienībā atzītus datu starpniecības pakalpojumu sniedzējus un tādējādi palielināt uzticēšanos tiem, papildus marķējumam "Savienībā atzīts datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs" būtu jāizveido visā Savienībā atpazīstams vienots logotips.
- (44) Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes, kam uzticēts uzraudzīt datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju atbilstību šīs regulas prasībām, būtu jāizraugās pēc to spējām un speciālajām zināšanām, kas attiecas uz horizontālo vai nozaru datu kopīgošanu. Tām, pildot savus uzdevumus, vajadzētu būt neatkarīgām no ikviena datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja, kā arī pārredzamām un objektīvām. Dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai minēto datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu identitāte. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu pilnvarām un kompetencēm nebūtu jāskar datu aizsardzības iestāžu pilnvaras. Jo īpaši tādu jautājumu gadījumā, par kuriem vajadzīgs novērtējums par atbilstību Regulai (ES) 2016/679, datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajai iestādei vajadzības gadījumā būtu jālūdz tās kompetentās uzraudzības iestādes atzinums vai lēmums, kas izveidota, ievērojot minēto regulu.
- (45) Ir liels potenciāls datu, kurus datu subjekti ir darījuši pieejamus brīvprātīgi, pamatojoties uz savu apzinātu piekrišanu, vai, ja tie ir nepersonāli, kurus darījuši pieejamus datu turētāji, izmantot vispārējas nozīmes mērķu labā. Tādi mērķi būtu veselības aprūpe, klimata pārmaiņu apkarošana, mobilitātes uzlabošana, oficiālās statistikas izstrāde, sagatavošana un izplatīšana atvieglošana, publisko pakalpojumu sniegšanas uzlabošana vai publiskās politikas veidošana. Par vispārējas nozīmes mērķi būtu jāuzskata arī atbalsts zinātniskajiem pētījumiem. Ar šo regulu būtu jāietecās veicināt to, ka rodas pietiekami lielas datu kopas, kas ir darītas pieejamas uz datu altruisma pamata, lai būtu iespējama datu analīze un mašīnmācīšanās, tostarp visā Savienībā. Lai minēto mērķi sasniegtu, dalībvalstīm būtu jāspēj ieviest vai nu organizatoriskus, vai tehniskus pasākumus, vai abus, kas veicinātu datu altruismu. Šādi pasākumi varētu ietvert tādu vienkārši lietojamu rīku pieejamības nodrošināšanu datu subjektiem vai datu turētājiem, ar kuru palīdzību tie varētu sniegt piekrišanu vai atļauju savu datu altruistiskai izmantošanai, informatīvu kampaņu rīkošanu vai strukturētu informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm par to, kā publiskās politikas jomas, piemēram, uzlabot satiksmi, sabiedrības veselību un apkarot klimata pārmaiņas, gūst labumu no datu altruisma. Šajā nolūkā dalībvalstīm būtu jāspēj noteikt valsts politiku attiecībā uz datu altruismu. Datu subjektiem vajadzētu būt iespējai saņemt kompensāciju, kas saistīta tikai ar izmaksām, kas tiem rodas, darot pieejamus savus datus vispārējas nozīmes mērķiem.

- (46) Tiek sagaidīts, ka atzītu datu altruisma organizāciju reģistrācijas un marķējuma "Savienībā atzīta datu altruisma organizācija" izmantošanas rezultātā varētu tikt izveidoti datu repozitoriji. Reģistrācija kādā dalībvalstī būtu spēkā visā Savienībā, un tiek sagaidīts, ka tas atvieglinās datu pārrobežu izmantošanu Savienībā un tādu datu kopu rašanos, kas aptver vairākas dalībvalstis. Datu turētāji varētu atļaut apstrādāt savus nepersonālus datus vairākiem nolūkiem, kas atļaujas izsniegšanas brīdī nav izveidoti. Šādu atzītu datu altruisma organizāciju atbilstīgai prasībai

kopumam, kā noteikts šajā Regulā, būtu jārada pārlicība, ka dati, kas darīti pieejami altruistiskiem nolūkiem, kalpo vispārējās nozīmes mērķim. Šādi pārlicībai būtu jāveidojas jo īpaši no tā, ka iedibinājuma vieta vai juridiskais pārstāvis atrodas Savienībā, kā arī no prasības, ka atzītām datu altruisma organizācijām jābūt bezpeļņas organizācijām, no pārredzamības prasībām un no īpašām garantijām, kas ieviestas, lai aizsargātu datu subjektu un uzņēmumu tiesības un intereses.

Citu garantiju klāstā vajadzētu būt iespējai apstrādāt attiecīgos datus drošā apstrādes vidē, ko pārvalda atzīta datu altruisma organizācija, uzraudzības mehānismiem, piemēram, ētikas padomēm vai komisijām, kurās iekļauti pilsoniskās sabiedrības pārstāvji, lai nodrošinātu, ka datu pārzinim ir augsti zinātnes ētikas un pamattiesību aizsardzības standarti, efektīviem un skaidri paziņotiem tehniskiem līdzekļiem piekrišanas atsaukšanai vai grozīšanai jebkurā brīdī, balstoties uz Regulā (ES) 2016/679 noteiktajiem datu apstrādātāju pienākumiem informēt, kā arī līdzekļiem datu subjektu pastāvīgai informēšanai par to datu izmantošanu, kurus viņi ir darījuši pieejamus. Reģistrācijai par atzītu datu altruisma organizāciju nevajadzētu būt priekšnosacījumam datu altruisma darbību veikšanai. Ciešā sadarbībā ar datu altruisma organizācijām un attiecīgām ieinteresētajām personām Komisijai ar deleģētajiem aktiem vajadzētu sagatavot noteikumu kopumu. Minētā noteikumu kopuma ievērošanai vajadzētu būt nosacījumam reģistrācijai par atzītu datu altruisma organizāciju.

- (47) Lai palīdzētu datu subjektiem un datu turētājiem viegli identificēt atzītas datu altruisma organizācijas un tādējādi palielināt uzticēšanos tām, būtu jāizveido visā Savienībā atpazīstams vienots logotips. Vienotajam logotipam būtu jāpievieno kvadrātkods ar saiti uz publisko Savienības reģistru, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.
- (48) Šai regulai nebūtu jāskar tādu subjektu izveide, organizācija un darbība, kuri cenšas iesaistīties datu altruismā saskaņā ar valsts tiesību aktiem un balstās uz valsts tiesību aktu prasībām dalībvalstī likumīgi darboties bezpeļņas organizācijas statusā.
- (49) Šai regulai nebūtu jāskar tādu subjektu izveide, organizācija un darbība, kas nav publiskā sektora struktūras un kuras iesaistās datu un satura kopīgošanā, pamatojoties uz atvērtām licencēm, tādējādi veicinot visiem pieejamu kopīgu resursu izveidi. Tam būtu jāietver atvērtas sadarbības zināšanu kopīgošanas platformas, atvērtas piekļuves zinātniskās un akadēmiskās krātuves, atklātā pirmkoda programmatūras izstrādes platformas un atvērtas piekļuves satura apkopošanas platformas.
- (50) Atzītām datu altruisma organizācijām vajadzētu būt iespējai vākt attiecīgus datus tieši no fiziskām un juridiskām personām vai apstrādāt citu savāktos datus. Datu altruisma organizācijas ievāktu datu apstrāde varētu tikt veikta nolūkiem, ko tās nosaka pašas, vai atbilstīgā gadījumā tās varētu atļaut šādu apstrādi minētajiem nolūkiem veikt trešām personām. Ja atzītas datu altruisma organizācijas ir datu pārzīņi vai apstrādātāji, kā definēts Regulā (ES) 2016/679, tām būtu jāatbilst minētajai regulai. Parastā gadījumā datu altruisms balstītos uz datu subjektu piekrišanu Regulas (ES) 2016/679 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta un 9. panta 2. punkta a) apakšpunkta nozīmē, kam vajadzētu būt saskaņā ar likumīgas piekrišanas prasībām, kas noteiktas minētās regulas 7. un 8. pantā. Saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 zinātniskās pētniecības nolūkus varētu atbalstīt ar piekrišanu noteiktās zinātniskās pētniecības jomās, ja tās atbilst atzītiem zinātniskās pētniecības ētikas standartiem, vai tikai noteiktās pētniecības jomās vai pētniecības projektu daļās. Regulas (ES) 2016/679 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka turpmāka apstrāde zinātniskās vai vēstures pētniecības nolūkos vai statistikas nolūkos saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 89. panta 1. punktu nav uzskatāma par nesavietojamu ar sākotnējiem nolūkiem. Attiecībā uz nepersondatiem to izmantošanas ierobežojumi būtu jānosaka datu turētāja sniegtajā atļaujā.
- (51) Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes, kam uzticēts uzraudzīt atzītu datu altruisma organizāciju atbilstību šīs regulas prasībām, būtu jāizraugās pēc to spējām un speciālajām zināšanām. Tām, pildot savus uzdevumus, vajadzētu būt neatkarīgām no ikvienas datu altruisma organizācijas, kā arī pārredzamām un objektīvām. Dalībvalstīm būtu jāpaziņo Komisijai minēto datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu identitāte. Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu pilnvarām un kompetencēm nebūtu jāskar datu aizsardzības iestāžu pilnvaras. Jo īpaši tādu jautājumu gadījumā, par kuriem vajadzīgs novērtējums par atbilstību Regulai (ES) 2016/679, datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajai iestādei vajadzības gadījumā būtu jālūdz tās kompetentās uzraudzības iestādes atzinums vai lēmums, kas izveidota, ievērojot minēto regulu.

- (52) Lai veicinātu uzticēšanos un nodrošinātu lielāku juridisko noteiktību un ērtumu lietotājiem piekrišanas piešķiršanas un atsaukšanas procesā, it īpaši zinātniskai pētniecībai un tādu datu statistiskai izmantošanai, kas darīti pieejami uz altruisma pamata, datu altruistiskās kopīgošanas kontekstā būtu jāizstrādā un jāizmanto Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapa. Veidlapai būtu jāveicina labāka pārredzamība datu subjektiem par to, ka viņu datiem piekļūš un tos izmantos ar viņu piekrišanu, kā arī pilnībā ievērojot datu aizsardzības noteikumus. Tai būtu arī jāatvieglo piekrišanas piešķiršana un atsaukšana, un to varētu izmantot, lai racionalizētu datu altruismu, ko īsteno uzņēmumi, un radītu mehānismu, kas tādiem uzņēmumiem ļautu atsaukt atļauju izmantot datus. Rēķinoties ar atsevišķu nozaru specifiku, arī no datu aizsardzības viedokļa, Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapai vajadzētu izmantot modulāru pieeju, kas ļautu to pielāgot konkrētām nozarēm un dažādām vajadzībām.
- (53) Lai sekmīgi īstenotu datu pārvaldības sistēmu, būtu jāizveido Eiropas Datu inovācijas kolēģija, kura darbotos kā ekspertu grupa. Eiropas Datu inovācijas kolēģijas sastāvā vajadzētu būt visu dalībvalstu datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu, Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja, Eiropas Savienības Kiberdrošības aģentūras (ENISA), Komisijas pārstāvjiem, ES MVU sūtnim vai MVU sūtņu tīkla ieceltam pārstāvim un citiem pārstāvjiem no attiecīgām struktūrām konkrētās nozarēs, kā arī no konkrētas specializācijas struktūrām. Eiropas Datu inovācijas kolēģijai būtu jā sastāv no vairākām apakšgrupām, tostarp ieinteresēto personu iesaistīšanai paredzētās apakšgrupas, ko veidotu attiecīgie veselības, vides, lauksaimniecības, transporta, enerģētikas, apstrādes rūpniecības, mediju, kultūras un radošo nozaru un statistikas pārstāvji, kā arī pētniecības, akadēmisko aprindu, pilsoniskās sabiedrības, standartizācijas organizāciju, attiecīgu kopīgu Eiropas datu telpu un citu ieinteresēto personu un trešo personu, tostarp, konkrētas specializācijas struktūru, piemēram, valstu statistikas biroju, pārstāvji.
- (54) Eiropas Datu inovācijas kolēģijai būtu jāpalīdz Komisijai valstu prakses un politikas koordinēšanā jautājumos, uz kuriem attiecas šī regula, un datu starpnozaru izmantošanas atbalstīšanā, ievērojot Eiropas sadarbības satvara principus un izmantojot Eiropas un starptautiskos standartus un specifikācijas, tostarp ES daudzu ieinteresēto personu platformu IKT standartizācijai, pamatvārdnīcas un EISI moduļus, un tai būtu jāņem vērā standartizācijas darbs, kas tiek veikts konkrētās nozarēs vai jomās. Tehniskās standartizācijas darbā varētu ietilpt prioritāšu noteikšana standartu izstrādei un tehnisko juridisko normu kopuma izveide un uzturēšana datu nosūtīšanai starp divām apstrādes vidēm, kas ļauj organizēt datu telpas, jo īpaši, precizējot un nošķirot starpnozaru standartus un praksi no nozaru standartiem un prakses. Eiropas Datu inovācijas kolēģijai būtu jā sadarbojas ar nozaru struktūrām, tīkliem, ekspertu grupām vai citām starpnozaru organizācijām, kas nodarbojas ar datu atkalizmantošanu. Datu altruisma lietās Eiropas Datu inovācijas kolēģijai, pēc konsultācijas ar Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju, būtu jāpalīdz Komisijai izstrādāt datu altruisma piekrišanas veidlapu. Ierosinot pamatnostādnes par kopīgām Eiropas datu telpām, Eiropas Datu inovācijas kolēģijai būtu jāatbalsta funkcionējošas Eiropas datu ekonomikas attīstība, pamatojoties uz minētajām datu telpām, kā noteikts Eiropas datu stratēģijā.
- (55) Dalībvalstīm būtu jāparedz noteikumi par sodiem, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un būtu jāveic visi pasākumi, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu to izpildi. Paredzētajiem sodiem vajadzētu būt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem. Lielas atšķirības starp noteikumiem par sodiem varētu radīt konkurences izkropļojumus digitālajā vienotajā tirgū. Minētajā sakarā būtu lietderīgi šos noteikumus saskaņot.
- (56) Lai nodrošinātu efektīvu šīs regulas izpildi un to, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji un subjekti, kuri vēlas reģistrēties par atzītām datu altruisma organizācijām, ir spējīgi pilnībā tiešsaistē un pārrobežu veidā piekļūt paziņošanas un reģistrācijas procedūrām un tās izpildīt, šādas procedūras būtu jāpiedāvā, izmantojot vienotu digitālo vārteju, kas izveidota, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1724⁽²⁹⁾. Minētās procedūras būtu jāpievieno Regulas (ES) 2018/1724 II pielikumā iekļautajam procedūru sarakstam.
- (57) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (ES) 2018/1724.

⁽²⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1024/2012 (OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.).

- (58) Lai nodrošinātu šīs regulas efektivitāti, būtu jādeleģē Komisijai pilnvaras šīs regulas papildināšanas nolūkā pieņemt aktus saskaņā ar LESD 290. pantu, paredzot īpašus nosacījumus tādu atsevišķu kategoriju nepersondatu nosūtīšanai uz trešām valstīm, kuras konkrētos Savienības legislatīvajos aktos uzskatītas par ļoti sensitīvām, un izveidojot noteikumu kopumu atzītām datu altruisma organizācijām, kas minētajām organizācijām jāievēro un kurā izklāstītas informācijas, tehniskās un drošības prasības, kā arī komunikācijas ceļveži un sadarbības standarti. Ir īpaši būtiski, lai Komisija, veicot sagatavošanas darbus, rīkotu atbilstīgas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai minētās apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu⁽³⁰⁾. Jo īpaši, lai deleģēto aktu sagatavošanā nodrošinātu vienādu dalību, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un minēto iestāžu ekspertiem ir sistemātiska piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās notiek deleģēto aktu sagatavošana.
- (59) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir Komisijai īstenošanas pilnvaras palīdzēt publiskā sektora struktūrām un atkalizmantotājiem to centienos ievērot šajā regulā izklāstītos atkalizmantotāšanas nosacījumus, nosakot līguma standartklausulas attiecībā uz atkalizmantotāju veiktu nepersondatu nosūtīšanu uz trešo valsti, paziņot, ka trešās valsts tiesiskās, uzraudzības un izpildes procedūras ir ekvivalentas aizsardzībai, ko nodrošina Savienības tiesību akti, izstrādāt vienotā logotipa dizainu datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un vienotā logotipa dizainu atzītām datu altruisma organizācijām, kā arī noteikt un izstrādāt Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapu. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011⁽³¹⁾.
- (60) Šai regulai nebūtu jāietekmē konkurences tiesību normu un jo īpaši LESD 101. un 102. panta piemērošana. Šajā regulā paredzētie pasākumi nebūtu jāizmanto, lai ierobežotu konkurenci tādā veidā, kas ir pretrunā LESD. Tas galvenokārt attiecas uz noteikumiem par konkurences aspektā sensitīvas informācijas apmaiņu starp faktiskiem vai potenciāliem konkurentiem, kurai izmanto datu starpniecības pakalpojumus.
- (61) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju un Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju, kuri sniedza atzinumu 2021. gada 10. martā.
- (62) Šīs regulas vadošie principi ir pamattiesību un jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartā atzīto principu ievērošana, tostarp tiesības uz privātumu, personas datu aizsardzība, tiesības veikt uzņēmējdarbību, tiesības uz īpašumu un personu ar invaliditāti integrēšana. Attiecībā uz jautājumu par personu ar invaliditāti integrēšanu publiskā sektora struktūrām un dienestiem saskaņā ar šo regulu būtu atbilstīgā gadījumā jāievēro Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas (ES) 2016/2102⁽³²⁾ un (ES) 2019/882⁽³³⁾. Turklāt informācijas un komunikācijas tehnoloģiju kontekstā būtu jāņem vērā universālā dizaina princips, kas izpaužas kā apzināti un sistemātiski centieni proaktīvi izmantot tādu principus, metodes un rīkus, ar ko veicina universāla dizaina izmantošanu datortehnoloģijās, tostarp interneta tehnoloģijās, tādējādi izvairoties no nepieciešamības pēc *a posteriori* pielāgojumiem vai specializēta dizaina.
- (63) Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu atsevišķu kategoriju atkalizmantotāšanu Savienībā, kā arī paziņošanas un uzraudzības sistēmas attiecībā uz datu starpniecības pakalpojumu sniegšanu, brīvprātīgas reģistrācijas sistēmas subjektiem, kuri datus dara pieejamus altruistiskiem nolūkiem, un Eiropas Datu inovācijas kolēģijas satvara izveidošanu nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu, šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

⁽³⁰⁾ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

⁽³¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

⁽³²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2102 (2016. gada 26. oktobris) par publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietojumu piekļūstamību (OV L 327, 2.12.2016., 1. lpp.).

⁽³³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2019/882 (2019. gada 17. aprīlis) par produktu un pakalpojumu piekļūstamības prasībām (OV L 151, 7.6.2019., 70. lpp.).

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šī regula nosaka:
  - a) nosacījumus publiskā sektora struktūru turējumā esošo datu atsevišķu kategoriju atkalizmantošanai Savienībā;
  - b) paziņošanas un uzraudzības sistēmu datu starpniecības pakalpojumu sniegšanai;
  - c) brīvprātīgas reģistrācijas sistēmu subjektiem, kas vāc un apstrādā datus, kuri darīti pieejami altruistiskiem nolūkiem; un
  - d) satvaru Eiropas Datu inovācijas kolēģijas izveidošanai.
2. Šī regula neuzliek publiskā sektora struktūrām pienākumu atļaut datu atkalizmantošanu, kā arī neatbrīvo publiskā sektora struktūras no pienākuma ievērot konfidencialitāti saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem.

Šī regula neskar:

- a) Savienības vai valsts tiesību aktu konkrētos noteikumus par piekļuvi atsevišķām datu kategorijām vai to atkalizmantošanu, jo īpaši attiecībā uz piekļuvi oficiāliem dokumentiem piešķiršanu un to izpaušanu; un
- b) publiskā sektora struktūru pienākumus, kas tām paredzēti Savienības vai valsts tiesību aktos, atļaut datu atkalizmantošanu, kā arī prasības, kas saistītas ar nepersondatu apstrādi.

Ja konkrētas nozares Savienības tiesību aktā vai valsts tiesību aktā ir noteikts, ka publiskā sektora struktūrām, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vai atzītām datu altruisma organizācijām ir jāievēro konkrētas tehniskas, administratīvas vai organizatoriskas papildprasības, tai skaitā atļauju piešķiršanas vai sertificēšanas režīms, tad tiek piemēroti arī minētā konkrētās nozares Savienības tiesību akta vai valsts tiesību akta noteikumi. Visas šādas konkrētas papildprasības ir nediskriminējošas, samērīgas un objektīvi pamatotas.

3. Visiem personas datiem, kas tiek apstrādāti saistībā ar šo regulu, piemēro Savienības un valsts tiesību aktus par personas datu aizsardzību. Jo īpaši šī regula neskar Regulas (ES) 2016/679 un (ES) 2018/1725 un Direktīvas 2002/58/EK un (ES) 2016/680, tostarp attiecībā uz uzraudzības iestāžu pilnvarām un kompetencēm. Kolīzijas gadījumā starp šo regulu un Savienības tiesību aktiem par personas datu aizsardzību vai valsts tiesību aktiem, kas pieņemti saskaņā ar šādiem Savienības tiesību aktiem, pārāki ir attiecīgie Savienības vai valsts tiesību akti par personas datu aizsardzību. Šī regula nerada juridisku pamatu personas datu apstrādei, kā arī tā neietekmē tiesības un pienākumus, kas izklāstīti Regulās (ES) 2016/679 vai (ES) 2018/1725 vai Direktīvās 2002/58/EK vai (ES) 2016/680.

4. Šī regula neskar konkurences tiesību aktu piemērošanu.

5. Šī regula neskar dalībvalstu kompetenci attiecībā uz to darbībām, kas saistītas ar sabiedrisko drošību, aizsardzību un valsts drošību.

*2. pants***Definīcijas**

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “dati” ir darbību, faktu vai informācijas un šādu darbību, faktu vai informācijas apkopojuma digitāls atspoguļojums, tai skaitā skaņas, vizuāla vai audiovizuāla ieraksta veidā;
- 2) “atkalizmantošana” ir publiskā sektora struktūru turējumā esošu datu izmantošana, ko veic fiziskas vai juridiskas personas komerciāliem vai nekomerciāliem nolūkiem, kas nav sākotnējais nolūks, kuram dati tika sagatavoti, pildot publisko uzdevumu, izņemot datu apmaiņu starp publiskā sektora struktūrām, kas tiek veikta, vienīgi pildot to publiskos uzdevumus;
- 3) “personas dati” ir personas dati, kā definēts Regulas (ES) 2016/679 4. panta 1. punktā;
- 4) “nepersondati” ir dati, kas nav personas dati;
- 5) “piekrišana” ir piekrišana, kā definēts Regulas (ES) 2016/679 4. panta 11. punktā;
- 6) “atļauja” ir tiesību piešķiršana datu lietotājiem apstrādāt nepersondatus;
- 7) “datu subjekts” ir datu subjekts, kā minēts Regulas (ES) 2016/679 4. panta 1. punktā;
- 8) “datu turētājs” ir juridiska persona, tostarp publiskā sektora struktūras un starptautiskas organizācijas, vai fiziska persona, kas nav datu subjekts attiecībā uz konkrētajiem datiem, kam saskaņā ar piemērojamiem Savienības vai valsts tiesību aktiem ir tiesības dot piekļuvi atsevišķiem personas datiem vai nepersondatiem vai kopīgot tos;
- 9) “datu lietotājs” ir fiziska vai juridiska persona, kam ir likumīga piekļuve atsevišķiem personas datiem vai nepersondatiem un kurai šos datus ir tiesības, tostarp saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 personas datu gadījumā, izmantot komerciāliem vai nekomerciāliem mērķiem;
- 10) “datu kopīgošana” nozīmē, ka datu subjekts vai datu turētājs tieši vai ar starpnieku, piemēram, saskaņā ar atvērtu vai komerciālu licenci, par maksu vai bez maksas, uz brīvprātīgas piekrišanas vai Savienības tiesību aktu vai valsts tiesību aktu pamata sniedz datus datu lietotājam šādu datu kopīgai vai individuālai lietošanai;
- 11) “datu starpniecības pakalpojums” ir pakalpojums, kura mērķis ir, izmantojot tehniskus, juridiskus vai citus līdzekļus, izveidot komerciālas attiecības nolūkā kopīgot datus starp nenoteikta skaita datu subjektiem un datu turētājiem, no vienas puses, un datu lietotājiem, no otras puses, tostarp, lai īstenotu datu subjektu tiesības attiecībā uz personas datiem, izņemot vismaz:
  - a) pakalpojumus, ar kuriem iegūst datus no datu turētājiem un sakopo, bagātina vai pārveido datus nolūkā pievienot tiem būtisku vērtību un izsniedz datu lietotājiem licenci izmantot rezultātā iegūtos datus, neizveidojot komerciālas attiecības starp datu turētājiem un datu lietotājiem;
  - b) ar autortiesībām aizsargāta satura starpniecības pakalpojumus;
  - c) pakalpojumus, ko izmanto tikai viens datu turētājs, lai darītu iespējamu minētā datu turētāja rīcībā esošo datu izmantošanu, vai ko izmanto vairākas juridiskās personas slēgtā grupā, tostarp piegādātāju vai klientu attiecību nolūkā vai līgumiski izveidotas sadarbības nolūkā, it īpaši tādu attiecību, kuru galvenais mērķis ir nodrošināt ar lietu internetu savienotu objektu un ierīču funkcijas;
  - d) datu kopīgošanas pakalpojumus, ko sniedz publiskā sektora struktūras, kuru mērķis nav izveidot komerciālas attiecības;
- 12) “apstrāde” ir apstrāde, kā definēts Regulas (ES) 2016/679 4. panta 2. punktā attiecībā uz personas datiem vai definēts Regulas (ES) 2018/1807 3. panta 2. punktā attiecībā uz nepersondatiem;
- 13) “piekļuve” nozīmē datu izmantošanu atbilstoši konkrētām tehniskām, juridiskām vai organizatoriskām prasībām, taču tas nebūt nenozīmē datu nosūtīšanu vai lejupielādi;
- 14) “galvenā iedibinājuma vieta” juridiskas personas gadījumā ir centrālās administrācijas atrašanās vieta Savienībā;

- 15) “datu kooperatīvu pakalpojumi” ir datu starpniecības pakalpojumi, ko sniedz organizatoriska struktūra, ko veido datu subjekti, viena īpašnieka uzņēmumi vai MVU, kuri ir biedri minētajā struktūrā, kuras galvenie uzdevumi ir palīdzēt saviem biedriem īstenot to tiesības attiecībā uz dažiem datiem, tostarp attiecībā uz apzinātas izvēles izdarīšanu pirms tie sniedz piekrišanu datu apstrādei, apmainīties viedokļiem par datu apstrādes nolūkiem un nosacījumiem, kas vislabāk atbilstu minētās struktūras biedru interesēm attiecībā uz to datiem, un risināt sarunas struktūras biedru vārdā par datu apstrādes nosacījumiem pirms dot atļauju apstrādāt nepersondatus vai pirms tie sniedz piekrišanu personas datu apstrādei;
- 16) “datu altruisms” ir datu brīvprātīga kopīgošana, balstoties uz datu subjektu piekrišanu apstrādāt ar tiem saistītos personas datus vai uz datu turētāju dotām atļaujām izmantot to nepersondatus, nepieprasot vai nesaņemot par to atlīdzību, kas pārsniedz kompensāciju, kura saistīta ar izmaksām, kas tiem rodas, ja tie dara savus datus pieejamus tādiem vispārējas nozīmes mērķiem, kas atbilstīgā gadījumā ir paredzēti valsts tiesību aktos, piemēram, veselības aprūpe, klimata pārmaiņu apkarošana, mobilitātes uzlabošana, oficiālās statistikas izstrādes, sagatavošanas un izplatīšanas atvieglošana, publisko pakalpojumu uzlabošana, publiskās politikas veidošana vai vispārējas nozīmes nolūkos veikta zinātniskā pētniecība;
- 17) “publiskā sektora struktūra” ir valsts, reģionālās vai vietējās iestādes, publisko tiesību subjekti vai vienas vai vairāku šādu iestāžu vai viena vai vairāku šādu publisko tiesību subjektu veidotas apvienības;
- 18) “publisko tiesību subjekti” ir struktūras, kurām piemīt šādas īpašības:
- a) tās ir izveidotas ar konkrētu mērķi apmierināt vispārējas nozīmes vajadzības, un tām nav rūpnieciska vai komerciāla rakstura;
  - b) tām ir juridiskas personas statuss;
  - c) tās galvenokārt finansē valsts, reģionālās vai vietējās iestādes vai citi publisko tiesību subjekti, vai to pārvaldību uzrauga minētās iestādes vai subjekti, vai to vadībā, valdē vai uzraudzības padomē vairāk nekā pusi locekļu iecel valsts, reģionālās vai vietējās iestādes vai citi publisko tiesību subjekti;
- 19) “publiskais uzņēmums” ir jebkurš uzņēmums, kurā publiskā sektora struktūrām var būt tieša vai netieša dominējoša ietekme, kas izriet no tās īpašumtiesībām uz minēto uzņēmumu, finansiālas dalības minētajā uzņēmumā vai noteikumiem, kas piemērojami minētajam uzņēmumam; šīs definīcijas vajadzībām uzskata, ka publiskā sektora struktūrām ir dominējoša ietekme jebkurā no šādiem gadījumiem, kuros minētās struktūras tieši vai netieši:
- a) ir attiecīgā uzņēmuma parakstītā kapitāla lielākās daļas turētājas;
  - b) kontrolē balsu vairākumu, kas saistīts ar uzņēmuma emitētajām akcijām;
  - c) var iecelt vairāk nekā pusi no attiecīgā uzņēmuma vadības, valdes vai uzraudzības struktūras locekļiem;
- 20) “droša apstrādes vide” ir fiziska vai virtuāla vide un organizatoriskie līdzekļi, ar ko nodrošina atbilstību Savienības tiesību aktiem, piemēram, Regulai (ES) 2016/679, jo īpaši attiecībā uz datu subjektu tiesībām, intelektuālā īpašuma tiesībām, un komercijas un statistikas konfidencialitāti, integritāti un piekļuvi, kā arī piemērojamajiem valsts tiesību aktiem un kas ļauj subjektam, kurš nodrošina drošu apstrādes vidi, noteikt un uzraudzīt visas datu apstrādes darbības, tai skaitā datu atļošanu, uzglabāšanu, lejupielādi un eksportēšanu un atvasināto datu aprēķināšanu ar skaitļošanas algoritmiem;
- 21) “juridiskais pārstāvis” ir Savienībā iedibināta fiziska vai juridiska persona, kas nepārprotami izraudzīta rīkoties tāda datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vai subjekta vārdā, kas nav iedibināts Savienībā un kurš vispārējas nozīmes mērķiem apkopo datus, ko uz datu altruisma pamata darījušas pieejamas fiziskas vai juridiskas personas, un pie kuras datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes var vērsties papildus vai datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vai subjekta vietā saistībā ar pienākumiem, kas paredzēti šajā regulā, tostarp, saistībā ar izpildes nodrošināšanas procedūru uzsākšanu pret neatbilstīgu datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju vai subjektu, kas nav iedibināts Savienībā.

II NODAĻA

Publiskā sektora struktūru turējumā esošu aizsargātu datu atsevišķu kategoriju atkalizmantošana

3. pants

Datu kategorijas

1. Šo nodaļu piemēro publiskā sektora struktūru turējumā esošiem datiem, kas ir aizsargāti, pamatojoties uz:
  - a) komerciālu konfidencialitāti, tostarp uzņēmējdarbības, profesionālajiem vai uzņēmumu noslēpumiem;
  - b) statistikas datu konfidencialitāti;
  - c) trešo personu intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzību; vai
  - d) personas datu aizsardzību, ciktāl uz šiem datiem neattiecas Direktīvas (ES) 2019/1024 darbības joma.
2. Šo nodaļu nepiemēro:
  - a) publisku uzņēmumu turējumā esošiem datiem;
  - b) sabiedrisko raidorganizāciju un to meitasuzņēmumu un citu struktūru vai to meitasuzņēmumu turējumā esošiem datiem, kas vajadzīgi, lai veiktu sabiedriskās apraides uzdevumu;
  - c) kultūras iestāžu un izglītības iestāžu turējumā esošiem datiem;
  - d) publiskā sektora struktūru turējumā esošiem datiem, kas ir aizsargāti sabiedriskās drošības, aizsardzības vai valsts drošības nolūkā; vai
  - e) datiem, kuru sagādāšana ir darbība, kas neietilpst attiecīgo publiskā sektora struktūru publiskā uzdevuma jomā, kā noteikts ar attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem vai citiem saistošiem noteikumiem vai, ja šādu noteikumu nav, kā definēts atbilstīgi attiecīgās dalībvalsts parastajai administratīvajai praksei, ar noteikumu, ka publisko uzdevumu darbības joma ir pārredzama un to ir iespējams pārskatīt.
3. Šis nodaļas noteikumi neskar:
  - a) Savienības un valsts tiesību aktus un tādus starptautiskos nolīgumus par 1. punktā minēto datu kategoriju aizsardzību, kuru līgumslēdzēja puse ir Savienība vai dalībvalstis; un
  - b) Savienības un valsts tiesību aktus par piekļuvi dokumentiem.

4. pants

Ekskluzīvas vienošanās aizliegums

1. Ir aizliegtas vienošanās vai cita prakse, kuras attiecas uz publiskā sektora struktūru turējumā esošu tādu datu atkalizmantošanu, kas satur 3. panta 1. punktā minētās datu kategorijas, un ar kurām šādas vienošanās pusēm vai prakses dalībniekiem tiek piešķirtas ekskluzīvas tiesības, vai kuru mērķis ir piešķirt šādas ekskluzīvas tiesības vai ierobežot datu pieejamību atkalizmantošanai, vai no kurām izriet šādas ekskluzīvas tiesības vai pieejamības ierobežojumi.
2. Atkāpjoties no 1. punkta, datu atkalizmantošanas ekskluzīvas tiesības, kas minētas 1. punktā, var piešķirt tiktāl, ciktāl tas nepieciešams, lai sniegtu pakalpojumu vai piegādātu produktu vispārējas nozīmes mērķiem, kas pretējā gadījumā nebūtu iespējams.
3. Ekskluzīvas tiesības, kā minēts 2. punktā, piešķir ar administratīvu aktu vai līgumisku vienošanos saskaņā ar piemērojamiem Savienības vai valsts tiesību aktiem un ievērojot pārredzamības, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminēšanas principus.
4. Datu atkalizmantošanas tiesību ekskluzivitātes ilgums nepārsniedz 12 mēnešus. Ja tiek noslēgts līgums, tā darbības ilgums ir vienāds ar ekskluzivitātes ilgumu.

5. Ekskluzīvu tiesību piešķirums, ievērojot 2., 3. un 4. punktu, kā arī pamatojums par šādu tiesību piešķiruma nepieciešamību ir pārredzams un publiski pieejams tiešsaistē, un tā veids atbilst attiecīgiem Savienības tiesību aktiem par publisko iepirkumu.

6. Vienošanās vai citu praksi, kas ir 1. punktā minētā aizlieguma darbības jomā un kas neatbilst 2. un 3. punktā izklāstītajiem nosacījumiem, un kas noslēgtas pirms 2022. gada 23. jūnija, izbeidz piemērojamā līguma darbības termiņa beigās un jebkurā gadījumā līdz 2024. gada 24. decembrim.

5. pants

Atkalizmantošanas nosacījumi

1. Publiskā sektora struktūras, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir kompetentas piešķirt vai atteikt piekļuvi vienas vai vairāku 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanai, šādas atkalizmantošanas atļaujas saņemšanas nosacījumus un procedūru atkalizmantošanas pieprasīšanai dara publiski pieejamus 8. pantā minētajā vienotajā informācijas punktā. Ja tās piešķir vai atsaka piekļuvi atkalizmantošanai, tām var palīdzēt 7. panta 1. punktā minētās kompetentās struktūras.

Dalībvalstis nodrošina, ka publiskā sektora struktūrām ir vajadzīgie resursi šā panta izpildei.

2. Atkalizmantošanas nosacījumi ir nediskriminējoši, pārredzami, samērīgi un objektīvi pamatoti attiecībā uz datu kategorijām, atkalizmantošanas nolūkiem un to datu raksturu, kuru atkalizmantošana tiek atļauta. Minētos nosacījumus neizmanto konkurences ierobežošanai.

3. Publiskā sektora struktūras saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem nodrošina, ka tiek saglabāta datu aizsargātība. Tās var paredzēt šādus nosacījumus:

- a) piešķirt piekļuvi datu atkalizmantošanai tikai tad, ja publiskā sektora struktūra vai kompetentā iestāde pēc atkalizmantošanas pieprasījuma ir nodrošinājusi, ka:
  - i) personas datu gadījumā dati ir anonimizēti; un
  - ii) konfidenciālas komercinformācijas, tostarp komercnoslēpumu vai ar intelektuālā īpašuma tiesībām aizsargāta satura, gadījumā dati ir grozīti, apkopoti vai apstrādāti, izmantojot jebkuru citu izpaušanas kontroles metodi;
- b) attālināti piekļūt datiem un atkalizmantot datus drošā apstrādes vidē, ko nodrošina vai kontrolē publiskā sektora struktūra;
- c) piekļūt datiem un atkalizmantot datus fiziskās telpās, kurās atrodas drošā apstrādes vide, saskaņā ar augstiem drošības standartiem, ja attālināta piekļuve, nepārkāpjot trešo personu tiesības un intereses, nav iespējama.

4. Ja atkalizmantošana tiek atļauta saskaņā ar 3. punkta b) un c) apakšpunktu, publiskā sektora struktūras paredz nosacījumus, kas pasargā izmantotās drošās apstrādes vides tehnisko sistēmu darbības integritāti. Publiskā sektora struktūra patur tiesības pārbaudīt atkalizmantotāja veiktās datu apstrādes procesu, līdzekļus un rezultātus, lai saglabātu datu aizsardzības integritāti, un tā patur tiesības aizliegt tādu rezultātu izmantošanu, kas satur informāciju, ar kuru tiek apdraudētas trešo personu tiesības un intereses. Lēmums aizliegt rezultātu izmantošanu ir atkalizmantotājam saprotams un pārredzams.

5. Ja vien valsts tiesību aktos nav paredzētas konkrētas garantijas attiecībā uz piemērojamiem konfidencialitātes pienākumiem, kas saistīti ar 3. panta 1. punktā minēto datu atkalizmantošanu, publiskā sektora struktūra nosaka, ka datu atkalizmantošana, kas tiek veikta saskaņā ar šā panta 3. punktu, ir atkarīga no tā, vai atkalizmantotājs ievēro konfidencialitātes pienākumu, kas aizliedz izpaust jebkādu informāciju, ar kuru tiek apdraudētas trešo personu tiesības un intereses un kuru atkalizmantotājs varētu būt ieguvis, neskatoties uz ieviestajām garantijām. Atkalizmantotājiem ir aizliegts reidentificēt datu subjektu, ar kuru dati ir saistīti, un tie veic tehniskus un operatīvus pasākumus, lai novērstu reidentifikāciju un paziņotu publiskā sektora struktūrai par visiem datu pārkāpumiem, kuru rezultātā ir notikusi attiecīgo datu subjektu reidentifikācija. Neatļautas nepersondatu atkalizmantošanas gadījumā atkalizmantotājs bez liekas kavēšanās – vajadzības gadījumā ar publiskā sektora struktūras palīdzību – informē juridiskās personas, kuru tiesības un intereses var būt skartas.

6. Ja datu atkalizmantošana nevar tikt atļauta saskaņā ar šā panta 3. un 4. punktā paredzētajiem pienākumiem un nav juridiska pamata datu nosūtīšanai saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679, publiskā sektora struktūra dara visu iespējamo saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem, lai sniegtu palīdzību potenciāliem atkalizmantotājiem iegūt to datu subjektu piekrišanu vai to datu turētāju atļauju, kuru tiesības un intereses šāda atkalizmantošana varētu skart, ja tas ir iespējams, neradot publiskā sektora struktūrai nesamērīgu slogu. Ja publiskā sektora struktūra sniedz šādu palīdzību, tai var palīdzēt 7. panta 1. punktā minētās kompetentās struktūras.

7. Datu atkalizmantošanu atļauj tikai tad, ja tiek ievērotas intelektuālā īpašuma tiesības. Publiskā sektora struktūras neizmanto Direktīvas 96/9/EK 7. panta 1. punktā noteiktās datubāzes veidotāja tiesības nolūkā novērst datu atkalizmantošanu vai ierobežot atkalizmantošanu, pārsniedzot šajā regulā noteiktās robežas.

8. Ja pieprasītos datus uzskata par konfidenciāliem saskaņā ar Savienības vai valsts tiesību aktiem par komerciālo vai statistikas konfidencialitāti, publiskā sektora struktūras nodrošina, ka konfidenciālie dati atkalizmantošanas atļaušanas rezultātā netiek atklāti, ja vien šāda atkalizmantošana nav atļauta saskaņā ar 6. punktu.

9. Ja atkalizmantotājs ir paredzējis uz trešo valsti nosūtīt nepersondatus, kas aizsargāti, pamatojoties uz 3. panta 1. punktā uzskaitītajiem elementiem, tas šādu datu atkalizmantošanas pieprasīšanas brīdī informē publiskā sektora struktūru par savu nodomu nosūtīt šādus datus un šādas datu nosūtīšanas nolūku. Ja atkalizmantošanu veic saskaņā ar šā panta 6. punktu, atkalizmantotājs – vajadzības gadījumā ar publiskā sektora struktūras palīdzību – informē juridisko personu, kuras tiesības un intereses var tikt skartas, par minēto nodomu, nolūku un atbilstīgajām garantijām. Publiskā sektora struktūra neatļauj atkalizmantošanu, ja vien juridiskā persona nav atļāvusi nosūtīšanu.

10. Publiskā sektora struktūras konfidenciālus nepersondatus vai datus, ko aizsargā intelektuālā īpašuma tiesības, nosūta atkalizmantotājam, kurš minētos datus paredzējis nosūtīt uz trešo valsti, kas nav saskaņā ar 12. punktu izraudzīta valsts, tikai tad, ja atkalizmantotājs līgumiski uzņemas:

- a) ievērot saskaņā ar 7. un 8. punktu noteiktos pienākumus pat pēc tam, kad dati ir nosūtīti uz trešo valsti; un
- b) atzīt nosūtošās publiskā sektora struktūras dalībvalsts tiesu jurisdikciju attiecībā uz strīdiem, kas saistīti ar 7. un 8. punkta ievērošanu.

11. Publiskā sektora struktūras vajadzības gadījumā un savu spēju robežās sniedz norādījumus un palīdzību atkalizmantotājiem šā panta 10. punktā minēto pienākumu ievērošanā.

Lai sniegtu palīdzību publiskā sektora struktūrām un atkalizmantotājiem, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, kuros nosaka līgumu standartklauzulas par šā panta 10. punkta a) un b) apakšpunktā minēto pienākumu ievērošanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 33. panta 3. punktā.

12. Ja tas ir pamatots ievērojama pieprasījumu skaita visā Savienībā dēļ attiecībā uz nepersondatu atkalizmantošanu konkrētās trešās valstīs, Komisija var pieņemt īstenošanas aktus, ar ko paziņo, ka trešās valsts tiesiskās, uzraudzības un izpildes sistēmas:

- a) nodrošina tādu intelektuālā īpašuma un komercnoslēpumu aizsardzību, kas pēc būtības ir ekvivalenta aizsardzībai, ko nodrošina Savienības tiesības;
- b) tiek efektīvi piemērotas un īstenotas; un
- c) nodrošina efektīvu tiesisko aizsardzību.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar pārbaudes procedūru, kas minēta 33. panta 3. punktā.

13. Konkrētos Savienības leģislatīvajos aktos var paredzēt, ka atsevišķas publiskā sektora struktūru turējumā esošu nepersondatu kategorijas, šā panta vajadzībām uzskata par ļoti sensitīvām, ja to nosūtīšana uz trešām valstīm var apdraudēt Savienības publiskās politikas mērķus, piemēram, drošību un sabiedrības veselību, vai var radīt anonimizētu nepersondatu reidentifikācijas risku. Ja šāds akts ir pieņemts, Komisija pieņem deleģētos aktus saskaņā ar 32. pantu, lai papildinātu šo regulu ar īpašiem nosacījumiem, ko piemēro šādu datu nosūtīšanai uz trešām valstīm.

Minēto īpašo nosacījumu pamatā ir konkrētā Savienības leģislatīvajā aktā norādīto nepersondatu kategoriju raksturs un iemesli, kuru dēļ minētās kategorijas uzskata par ļoti sensitīvām, ņemot vērā arī anonimizētu nepersondatu reidentifikācijas risku. Tie ir nediskriminējoši un ietver tikai to, kas ir nepieciešams, lai sasniegtu minētajā aktā noteiktos Savienības publiskās politikas mērķus saskaņā ar Savienības starptautiskajām saistībām.

Ja tā tiek prasīts pirmajā daļā minētajos konkrētajos leģislatīvajos Savienības aktos, šādi īpaši nosacījumi var ietvert nosūtīšanai piemērojamus noteikumus vai ar to saistītus tehniskus pasākumus, ierobežojumus attiecībā uz datu atkalizmantošanu trešās valstīs vai to personu kategorijām, kurām ir tiesības šādus datus nosūtīt uz trešām valstīm, vai – izņēmuma gadījumos – ierobežojumus attiecībā uz nosūtīšanu uz trešām valstīm.

14. Fiziskās vai juridiskās personas, kurām ir piešķirtas nepersondatu atkalizmantošanas tiesības, šādus datus var nosūtīt tikai uz tām trešām valstīm, attiecībā uz kurām ir izpildītas 10., 12. un 13. punkta prasības.

6. pants

Maksas

1. Publiskā sektora struktūras, kas atļauj 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanu, var iekasēt maksu par šādu datu atkalizmantošanas atļaušanu.

2. Maksa, ko iekasē, ievērojot šā panta 1. punktu, ir pārredzama, nediskriminējoša, samērīga un objektīvi pamatota, un tā neierobežo konkurenci.

3. Publiskā sektora struktūras nodrošina, ka maksu var samaksāt arī tiešsaistē, izmantojot plaši pieejamus pārrobežu maksāšanas pakalpojumus, bez diskriminācijas, kuras pamatā ir maksāšanas pakalpojuma sniedzēja iedibinājuma vieta, maksāšanas instrumenta izdošanas vieta vai maksājumu konta atrašanās vieta Savienībā.

4. Ja publiskā sektora struktūras iekasē maksas, tās veic tādu pasākumus saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem, ar kuriem tiek veicināta 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošana nekomerciāliem nolūkiem, piemēram, zinātniskās pētniecības nolūkiem, un MVU un jaunuzņēmumos. Šajā ziņā publiskā sektora struktūras var arī darīt datus pieejamus par samazinātu maksu vai bez maksas, jo īpaši MVU un jaunuzņēmumiem, pilsoniskajai sabiedrībai, kā arī izglītības iestādēm. Šajā nolūkā publiskā sektora iestādes var izveidot to atkalizmantotāju kategoriju sarakstu, kuriem dati atkalizmantošanai tiek darīti pieejami par samazinātu maksu vai bez maksas. Minēto sarakstu kopā ar kritērijiem, kas izmantoti tā izveidei, publisko.

5. Visas maksas aprēķina no izmaksām, kas saistītas ar procedūras veikšanu attiecībā uz 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanas pieprasījumiem un attiecas vienīgi uz nepieciešamajām izmaksām, kuras radušās saistībā ar:

- a) datu reproducēšanu, nodrošināšanu un izplatīšanu;
- b) izmantošanas tiesību iegūšanu;
- c) personas datu un konfidenciālu komercdatu anonimizēšanu vai cita veida apstrādi, kā paredzēts 5. panta 3. punktā;
- d) drošas apstrādes vides uzturēšanu;
- e) tiesību iegūšanu, lai trešām personām ārpus publiskā sektora atļautu atkalizmantošanu saskaņā ar šo nodaļu; un
- f) palīdzību tādiem atkalizmantotājiem, kas vēlas saņemt datu subjektu piekrišanu un atļauju no datu turētājiem, kuru tiesības un intereses varētu skart šāda atkalizmantošana.

6. Maksu aprēķināšanas kritērijus un metodiku nosaka dalībvalstis, un tos publicē. Publiskā sektora struktūras publicē aprakstu par galvenajām izmaksu kategorijām un noteikumus, kas izmantoti izmaksu sadalē.

7. pants

Kompetentās struktūras

1. Šajā pantā minēto uzdevumu veikšanai katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas kompetentās struktūras, kuru kompetencē var būt konkrētas nozares, lai palīdzētu publiskā sektora struktūrām, kuras piešķir vai atsaka piekļuvi 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanai. Dalībvalstis var vai nu izveidot vienu vai vairākas jaunas kompetentās struktūras, vai izmantot jau esošas publiskā sektora struktūras vai publiskā sektora struktūru iekšējos dienestus, kuri atbilst šajā regulā paredzētajiem nosacījumiem.

2. Kompetentās struktūras var tikt pilnvarotas piešķirt piekļuvi, ievērojot Savienības vai valsts tiesību aktus, kas paredz noteikumus par šādas piekļuves piešķiršanu, 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanai. Ja minētās kompetentās struktūras piešķir vai atsaka piekļuvi atkalizmantošanai, uz tām attiecas 4., 5., 6. un 9. pants.

3. Kompetentajām struktūrām ir atbilstīgi juridiskie, finansiālie, tehniskie līdzekļi un cilvēkresursi, lai tās varētu veikt tām uzticētos pienākumus, tostarp nepieciešamās tehniskās zināšanas, lai spētu ievērot attiecīgos Savienības vai valsts tiesību aktus par piekļuves režīmiem 3. panta 1. punktā minētajām datu kategorijām.

4. Palīdzība, kas paredzēta 1. punktā, vajadzības gadījumā ietver:

- a) tehniskā atbalsta sniegšanu, dodot pieeju drošai apstrādes videi, kurā sniegt piekļuvi datu atkalizmantošanai;
- b) norādījumu un tehniskā atbalsta sniegšanu par to, kā vislabāk strukturēt un glabāt datus, lai minētajiem datiem varētu viegli piekļūt;
- c) tehniskā atbalsta sniegšanu pseidonimizācijā un tādas datu apstrādes nodrošināšanā, kura efektīvi saglabā tās informācijas privātumu, konfidencialitāti, integritāti un piekļūstamību, kas ir iekļauta datos, kuru atkalizmantošana ir atļauta, ietverot personas datu anonimizācijas, vispārināšanas, aizklāšanas un randomizācijas paņēmienus vai citas modernas privātumu saglabājošas metodes, un konfidencialas komercinformācijas, tostarp komercnoslēpumu vai ar intelektuālā īpašuma tiesībām aizsargāta satura, dzēšanu;
- d) palīdzēšanu publiskā sektora struktūrām attiecīgos gadījumos sniegt atbalstu atkalizmantotājiem par to, kā pieprasīt datu subjektu piekrišanu atkalizmantošanai vai datu turētāju atļauju saskaņā ar to konkrētajiem lēmumiem, tai skaitā par jurisdikciju, kurā paredzēts veikt datu apstrādi, un palīdzēšanu publiskā sektora struktūrām izveidot tehniskus mehānismus, kas ļauj nosūtīt atkalizmantotāju piekrišanas vai atļaujas pieprasījumus, ja tas ir praktiski iespējams;
- e) palīdzības sniegšanu publiskā sektora struktūrām, lai novērtētu to, vai līgumsaistības, ko atkalizmantotājs ir uzņēmis, ievērojot 5. panta 10. punktu, ir piemērotas.

5. Katra dalībvalsts līdz 2023. gada 24. septembrim Komisijai paziņo to kompetento struktūru identitāti, kas izraudzītas saskaņā ar 1. punktu. Katra dalībvalsts Komisijai paziņo arī par jebkādam turpmākām minēto kompetento struktūru identitātes izmaiņām.

8. pants

Vienotie informācijas punkti

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ir pieejama visa attiecīgā informācija par 5. un 6. panta piemērošanu, un to, lai tai varētu viegli piekļūt ar vienotā informācijas punkta starpniecību. Kā vienoto informācijas punktu dalībvalstis izveido jaunu iestādi vai to izraugās no jau pastāvošām iestādēm vai struktūrām. Vienotajam informācijas punktam var būt saiknes ar nozaru, reģionāliem vai vietējiem informācijas punktiem. Ja publiskā sektora struktūras nodrošina pienācīgu atbalstu, vienotā informācijas punkta funkcijas var būt automatizētas.

2. Vienotais informācijas punkts ir kompetents saņemt 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanas pieprasījumus vai informācijas pieprasījumus un nosūta tos, izmantojot automatizētos līdzekļus, ja tas ir iespējami un piemēroti, kompetentajām publiskā sektora struktūrām vai – attiecīgā gadījumā – kompetentajām struktūrām, kas minētas 7. panta 1. punktā. Vienotais informācijas punkts dara elektroniski pieejamu resursu sarakstu, kurā var meklēt un kurā ir dots pārskats par visiem pieejamajiem datu resursiem, tostarp attiecīgā gadījumā par tiem datu resursiem, kas ir pieejami nozaru, reģionālos vai vietējos informācijas punktos, un kurā ir sniegta attiecīga aprakstoša informācija par pieejamajiem datiem, tostarp vismaz informācija par datu formātu un apjomu un par to atkalizmantošanas nosacījumiem.

3. Vienotais informācijas punkts var izveidot atsevišķu, vienkāršotu un rūpīgi dokumentētu, MVU un jaunuzņēmumiem paredzētu informācijas kanālu, kas atbilst to vajadzībām un spējām pieprasīt 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanu.

4. Komisija izveido Eiropas vienoto piekļuves punktu, kas nodrošina meklēšanai piemērotu, elektronisku valsts vienotajos informācijas punktos pieejamo datu reģistru un papildu informāciju par to, kā šajos valsts vienotajos informācijas punktos pieprasīt datus.

9. pants

Procedūra atkalizmantošanas pieprasījumiem

1. Ja vien saskaņā ar valsts tiesību aktiem nav noteikti īsāki termiņi, kompetentās publiskā sektora struktūras vai 7. panta 1. punktā minētās kompetentās struktūras pieņem lēmumu par 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanas pieprasījumu divu mēnešu laikā no pieprasījuma saņemšanas datuma.

Ārkārtīgi plašu un sarežģītu atkalizmantošanas pieprasījumu gadījumā minēto divu mēnešu laikposmu var pagarināt par ne vairāk kā 30 dienām. Šādos gadījumos kompetentās publiskā sektora struktūras vai 7. panta 1. punktā minētās kompetentās struktūras, cik drīz vien iespējams, pieprasījuma iesniedzējam paziņo, ka procedūras veikšanai vajag vairāk laika, un norāda kavēšanās iemeslus.

2. Visām fiziskām vai juridiskām personām, kuras tieši skar lēmums, kā minēts 1. punktā, ir efektīvas tiesības uz tiesību aizsardzību tajā dalībvalstī, kurā atrodas attiecīgā struktūra. Šādas tiesības uz tiesību aizsardzību tiek paredzētas valsts tiesību aktos, un tajās ir paredzēta pārskatīšanas iespēja, kuru veic neatkarīga struktūra ar attiecīgām specializētajām zināšanām, piemēram, valsts konkurences iestāde, attiecīgā par piekļuvi dokumentiem atbildīgā iestāde, uzraudzības iestāde, kas izveidota saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679, vai valsts tiesu iestāde, kuras lēmumi ir saistoši attiecīgajai publiskā sektora struktūrai vai kompetentajai struktūrai.

III NODAĻA

Prasības, ko piemēro datu starpniecības pakalpojumiem

10. pants

Datu starpniecības pakalpojumi

Turpmāk minēto datu starpniecības pakalpojumu sniegšanā ievēro 12. pantu, un uz tiem attiecas paziņošanas procedūra:

- starpniecības pakalpojumi starp datu turētājiem un iespējamiem datu lietotājiem, tai skaitā tehnisko vai citu līdzekļu pieejamības nodrošināšana šādu pakalpojumu izmantošanai; minēto pakalpojumu vidū var būt divpusēja vai daudzpusēja datu apmaiņa vai tādu platformu vai datubāzu izveide, kas ļauj apmainīties ar datiem vai tos kopīgi izmantot, kā arī citas konkrētas infrastruktūras izveide datu turētāju savienošanai ar datu lietotājiem;
- starpniecības pakalpojumi starp datu subjektiem, kas cenšas savus personas datus darīt pieejamus, vai fiziskām personām, kas cenšas padarīt pieejamus nepersonālus, un iespējamiem datu lietotājiem, tai skaitā tehnisko vai citu līdzekļu pieejamības nodrošināšana šādu pakalpojumu izmantošanai un jo īpaši Regulā (ES) 2016/679 paredzēto datu subjektu tiesību īstenošanas nodrošināšana;
- datu kooperatīvu pakalpojumi.

11. pants

Datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju paziņojumi

1. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs, kurš ir paredzējis sniegt 10. pantā minētos datu starpniecības pakalpojumus, iesniedz paziņojumu datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajai iestādei.

2. Šajā regulā, neskarot Savienības tiesību aktus, kas regulē pārrobežu darbības attiecībā uz kaitējumu un ar tām saistītas procedūras, uzskata, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs, kurš ir iedibināts vairākās dalībvalstīs, ir tās dalībvalsts jurisdikcijā, kurā atrodas tā galvenā iedibinājuma vieta.

3. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs, kas nav iedibināts Savienībā, bet kas Savienībā piedāvā 10. pantā minētos datu starpniecības pakalpojumus, vienā no tām dalībvalstīm, kurā tiek sniegti minētie pakalpojumi, ieceļ juridisko pārstāvi.

Lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs juridisko pārstāvi pilnvaro tā, lai datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes vai datu subjekti un datu turētāji pie tā papildus vai datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vietā vērstos visos jautājumos, kas ir saistīti ar sniegtajiem datu starpniecības pakalpojumiem. Juridiskais pārstāvis sadarbojas ar datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm un pēc pieprasījuma tām visaptveroši izklāsta darbības, ko datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ir veicis, un noteikumus, ko tas ir ieviesis, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

Uzskata, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ir tās dalībvalsts jurisdikcijā, kurā atrodas tā juridiskais pārstāvis. Tas, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ieceļ juridisko pārstāvi, neskar tiesiskās prasības, ko varētu celt pret pašu datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju.

4. Pēc paziņojuma iesniegšanas saskaņā ar 1. punktu datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs var sākt darbību, ievērojot šajā nodaļā paredzētos nosacījumus.

5. Šā panta 1. punktā minētā paziņojuma iesniegšana datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam dod tiesības sniegt datu starpniecības pakalpojumus visās dalībvalstīs.

6. Šā panta 1. punktā minētajā paziņojumā iekļauj šādu informāciju:

- a) datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja nosaukumu;
- b) datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja juridisko statusu, formu, īpašumtiesību struktūru, attiecīgos meitasuzņēmumus un, ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ir reģistrēts komercreģistrā vai citā līdzīgā publiskā reģistrā, tā reģistrācijas numuru;
- c) datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja galvenās iedibinājuma vietas adresi Savienībā, ja tāda ir, un attiecīgā gadījumā filiāles citā dalībvalstī vai juridiskā pārstāvja adresi;
- d) publisku tīmekļa vietni, kur var atrast pilnīgu un atjauninātu informāciju par datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju un darbībām, tostarp vismaz a), b), c) un f) apakšpunktā minēto informāciju;
- e) datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja kontaktpersonas un kontaktinformāciju;
- f) tā datu starpniecības pakalpojuma aprakstu, kuru datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ir paredzējis sniegt, un norādi par tām 10. pantā uzskaitītajām kategorijām, pie kurām šāds datu starpniecības pakalpojums pieder;
- g) paredzēto darbības sākšanas datumu, ja tas atšķiras no paziņojuma datuma.

7. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde nodrošina, lai paziņošanas procedūra nebūtu diskriminējoša un neradītu konkurences kropļojumus.

8. Pēc datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde vienas nedēļas laikā pēc pienācīgi un pilnīgi aizpildīta paziņojuma izdod standartizētu izziņu, kurā apstiprināts, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ir iesniedzis 1. punktā minēto paziņojumu un ka paziņojumā ir iekļauta 6. punktā minētā informācija.

9. Pēc datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja pieprasījuma datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde apstiprina, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs atbilst šā panta un 12. panta nosacījumiem. Pēc šāda apstiprinājuma saņemšanas minētais datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs savā rakstiskajā un mutiskajā saziņā var izmantot marķējumu "Savienībā atzīts datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs", kā arī vienotu logotipu.

Lai nodrošinātu, ka Savienībā atzīti datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji ir viegli identificējami visā Savienībā, Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka vienotā logotipa dizainu. Savienībā atzīti datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji katrā tiešsaistes un bezsaistes publikācijā, kas attiecas uz to datu starpniecības darbībām, skaidri norāda vienoto logotipu.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 33. panta 2. punktā.

10. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde bez kavēšanās elektroniski paziņo Komisijai par katru jaunu paziņojumu. Komisija uztur un regulāri atjaunina visu to datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju publisku reģistru, kuri sniedz pakalpojumus Savienībā. Informāciju, kas minēta 6. punkta a), b), c), d), f) un g) apakšpunktā, publicē publiskajā reģistrā.

11. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde var iekasēt maksu par paziņojumu saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šāda maksa ir samērīga un objektīva, un tās pamatā ir administratīvās izmaksas, kas saistītas ar atbilstības uzraudzību un citām ar datu starpniecības pakalpojumu paziņojumiem saistītām datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu tirgus kontroles darbībām. Attiecībā uz MVU un jaunuzņēmumiem datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde var iekasēt samazinātu maksu vai atcelt maksu.

12. Datu starpniecības pakalpojumu sniedzēji datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajai iestādei paziņo par jebkādam izmaiņām informācijā, kas sniegta, ievērojot 6. punktu, 14 dienu laikā no dienas, kurā izmaiņas notikušas.

13. Ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs izbeidz savu darbību, tas 15 dienu laikā par to paziņo datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajai iestādei, kura noteikta, ievērojot 1., 2. un 3. punktu.

14. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde bez kavēšanās elektroniski paziņo Komisijai par katru 12. un 13. punktā minēto paziņojumu. Komisija attiecīgi atjaunina Savienības datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju publisko reģistru.

12. pants

Datu starpniecības pakalpojumu sniegšanas nosacījumi

Regulas 10. pantā minēto datu starpniecības pakalpojumu sniegšanai piemēro šādus nosacījumus:

- a) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs datus, attiecībā uz kuriem tas sniedz datu starpniecības pakalpojumus, neizmanto citos nolūkos, kā tikai, lai nodotu tos datu lietotāju rīcībā, un sniedz datu starpniecības pakalpojumus, izmantojot atsevišķu juridisku personu;
- b) komercnoteikumus, tostarp cenu noteikšanu, par datu starpniecības pakalpojumu sniegšanu datu turētājam vai datu lietotājam nepadara atkarīgus no tā, vai datu turētājs vai datu lietotājs izmanto citus pakalpojumus, ko sniedz tas pats datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai saistīts subjekts, un, ja tā, tad cik lielā mērā datu turētājs vai datu lietotājs izmanto citus pakalpojumus;

- c) datus, kas savākti par jebkādu fiziskas vai juridiskas personas darbību, lai sniegtu datu starpniecības pakalpojumu, tostarp tādus kā datums, laiks un ģeolokācijas dati, darbības ilgums, tādas saiknes ar citām fiziskām vai juridiskām personām, kuras izveidojusi persona, kas lieto datu starpniecības pakalpojumu, izmanto tikai minētā datu starpniecības pakalpojuma pilnveidošanai, no kā var izrietēt datu izmantošana krāpšanas atklāšanas vai kibernetikas drošības nolūkos, un pēc pieprasījuma tos dara pieejamus datu turētājiem;
- d) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs veicina datu apmaiņu tādā formātā, kādā tos ir saņēmis no datu subjekta vai datu turētāja, pārveido datus konkrētos formātos tikai ar mērķi uzlabot sadarbību nozarē un starp tām vai tad, ja to pieprasa datu lietotājs vai ja tas noteikts Savienības tiesību aktos, vai lai nodrošinātu saskaņotību ar starptautiskiem vai Eiropas datu standartiem, un datu subjektiem vai datu turētājiem piedāvā atteikšanās iespēju attiecībā uz minēto pārveidošanu, ja vien pārveidošana nav prasīta Savienības tiesību aktos;
- e) datu starpniecības pakalpojumus var ietvert to, ka datu turētājiem vai datu subjektiem piedāvā konkrētus papildu rīkus un pakalpojumus konkrētam datu apmaiņas sekmēšanas nolūkam, piemēram, pagaidu glabāšanu, pārraudzīšanu, pārveidošanu, anonimizāciju un pseidonimizāciju, šādus rīkus izmantojot tikai pēc nepārprotama datu turētāja vai datu subjekta pieprasījuma vai apstiprinājuma, un šajā kontekstā piedāvātos trešo personu rīkus neizmantojot citiem nolūkiem;
- f) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs nodrošina, ka procedūra, ar kuru piekļūst tā pakalpojumam, ir taisnīga, pārredzama un nediskriminējoša gan attiecībā uz datu subjektiem un datu turētājiem, gan attiecībā uz datu lietotājiem, tostarp attiecībā uz pakalpojuma cenu un noteikumiem;
- g) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs attiecībā uz personām, kuras cenšas iegūt piekļuvi, izmantojot tā datu starpniecības pakalpojumus, ievieš procedūras, lai nepieļautu krāpniecisku vai ļaunprātīgu praksi;
- h) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs savas maksātspējas gadījumā nodrošina saprātīgu savu datu starpniecības pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību un, ja šādi datu starpniecības pakalpojumi nodrošina datu glabāšanu, ievieš mehānismus, kas ļauj datu turētājiem un datu lietotājiem piekļūt saviem datiem, tos nosūtīt vai izgūt un, ja šādi datu starpniecības pakalpojumi tiek sniegti starp datu subjektiem un datu lietotājiem, sniedz iespēju datu subjektiem īstenot savas tiesības;
- i) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs veic piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu sadarbību ar citiem datu starpniecības pakalpojumiem, tai skaitā izmantojot vispārpieņemtus atvērtus standartus nozarē, kurā datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs darbojas;
- j) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs ievieš atbilstīgus tehniskus, juridiskus un organizatoriskus pasākumus, lai nepieļautu nepersondatu nosūtīšanu vai piekļuvi tiem, kas ir nelikumīga saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem;
- k) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs bez kavēšanās datu turētājus informē, ja ar nepersondatiem, ko tas ir kopīgojis, ir notikusi neatļauta nosūtīšana, piekļuve vai izmantošana;
- l) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs veic nepieciešamos pasākumus, lai nepersondatu glabāšanai, apstrādei un nosūtīšanai nodrošinātu piemērotu drošības līmeni, un datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs papildus nodrošina visaugstāko drošības līmeni no konkurences viedokļa sensitīvas informācijas glabāšanai un nosūtīšanai;
- m) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs, kurš piedāvā pakalpojumus datu subjektiem, rīkojas datu subjektu interesēs, ja tas veicina tos izmantot tiesības, jo īpaši, pirms datu subjektu piekrišanas kodolīgā, pārredzamā, saprotamā un viegli pieejamā veidā informējot un attiecīgā gadījumā konsultējot datu subjektus par to, kā datu lietotājiem paredzēts datus izmantot, un par standarta noteikumiem, kas saistīti ar šādu izmantošanu;
- n) ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs nodrošina rīkus, ar ko iegūst datu subjektu piekrišanu vai atļaujas apstrādāt datus, kurus datu turētāji ir darījuši pieejamus, tas attiecīgā gadījumā precīzē tās trešās valsts jurisdikciju, kurā datu izmantošana ir paredzēta, un datu subjektiem nodrošina rīkus gan piekrišanai, gan piekrišanas atsaukšanai un datu turētājiem – rīkus gan datu apstrādes atļaušanai, gan atļaujas atsaukšanai;
- o) datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam ir datu starpniecības darbību reģistrācijas žurnāls.

13. pants

Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas kompetentas iestādes, kas veic ar datu starpniecības pakalpojumu paziņošanas procedūru saistītos uzdevumus, un līdz 2023. gada 24. septembrim paziņo Komisijai minēto kompetento iestāžu identitāti. Katra dalībvalsts Komisijai paziņo arī par jebkādam turpmākām minēto kompetento struktūru identitātes izmaiņām.
2. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes atbilst 26. pantā izklāstītajām prasībām.
3. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu pilnvaras neskar datu aizsardzības iestāžu, valsts konkurences iestāžu, par kibernetdrošību atbildīgo iestāžu un citu attiecīgo nozares iestāžu pilnvaras. Savās attiecīgajās kompetences jomās, kas noteiktas Savienības un valsts tiesību aktos, minētās iestādes izveido stingru sadarbību un apmainās ar informāciju, cik tas ir nepieciešams to uzdevumu veikšanai attiecībā uz datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem, un tiecas nodrošināt to lēmumu konsekvenci, kuri pieņemti, piemērojot šo regulu.

14. pants

Atbilstības uzraudzība

1. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes uzrauga un pārrauga datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju atbilstību šajā nodaļā noteiktajām prasībām. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju atbilstību var arī uzraudzīt un pārraudzīt, pamatojoties uz fiziskas vai juridiskas personas pieprasījumu.
2. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm ir pilnvaras no datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem vai to juridiskajiem pārstāvjiem pieprasīt visu informāciju, kas ir vajadzīga, lai pārbaudītu atbilstību šīs nodaļas prasībām. Jebkurš informācijas pieprasījums ir samērīgs ar izpildāmo uzdevumu un ir pamatots.
3. Ja datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde konstatē, ka datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs neatbilst vienai vai vairākām šīs nodaļas prasībām, tā par minētajiem konstatējumiem paziņo minētajam datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam un dod tam iespēju 30 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas izteikt savu viedokli.
4. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde ir pilnvarota pieprasīt, lai 3. punktā minētais pārkāpums tiktu novērsts saprātīgā termiņā vai – nopietna pārkāpuma gadījumā – nekavējoties, un tā veic piemērotus un samērīgus pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt atbilstību. Šajā ziņā datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm attiecīgajā gadījumā ir pilnvaras:
  - a) vai nu ar administratīvām procedūrām noteikt preventīvus finansiālus sodus, kas cita starpā var būt regulāri sodi un sodi ar atpakaļejošu spēku, sākt tiesas procesus naudas sodu noteikšanai vai arī veikt abas minētās darbības;
  - b) prasīt, lai tiktu atlikta datu starpniecības pakalpojuma sniegšanas sākšana vai tā sniegšana tiktu atcelta tikmēr, kamēr nav mainīti jebkādi nosacījumi tā, kā to prasa datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde; vai
  - c) prasīt pārtraukt datu starpniecības pakalpojuma sniegšanu gadījumā, ja nopietni vai atkārtoti pārkāpumi nav novērsti, neraugoties uz iepriekšēju paziņošanu saskaņā ar 3. punktu.

Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde, kad tā ir devusi rīkojumu pārtraukt datu starpniecības pakalpojuma sniegšanu saskaņā ar pirmās daļas c) punktu, lūdz Komisijai datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju svītrot no datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju reģistra.

Ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs pārkāpumus ir novērsis, minētais datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajai iestādei iesniedz vēlreizēju paziņojumu. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde paziņo Komisijai par katru jaunu vēlreizējo paziņojumu.

5. Ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs, kas nav iedibināts Savienībā, neieceļ juridisko pārstāvi vai juridiskais pārstāvis pēc datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes pieprasījuma nesniedz vajadzīgo informāciju, kas visaptveroši apliecina atbilstību šai regulai, datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde ir pilnvarota atlikt datu starpniecības pakalpojuma sniegšanas sākšanu vai pārtraukt tā sniegšanu tikmēr, kamēr nav iecelts juridiskais pārstāvis vai kamēr nav sniegta vajadzīgā informācija.

6. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes attiecīgajam datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam bez kavēšanās paziņo par pasākumiem, kas noteikti, ievērojot 4. un 5. punktu, un to pamatojumu, kā arī nepieciešamās darbības, kas attiecīgo nepilnību novēršanai ir jāveic, un nosaka saprātīgu termiņu, ne ilgāku par 30 dienām, kurā datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam minētie pasākumi ir jāizpilda.

7. Ja datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja galvenā iedibinājuma vieta vai tā juridiskais pārstāvis ir vienā dalībvalstī, bet pakalpojumi tiek sniegti citās dalībvalstīs, tās dalībvalsts datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde, kurā ir galvenā iedibinājuma vieta vai juridiskais pārstāvis, un pārējo attiecīgo dalībvalstu datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes sadarbojas un cita citai palīdz. Šāda palīdzība un sadarbība var attiekties uz tādas informācijas apmaiņu starp attiecīgajām datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm, kura vajadzīga, lai pildītu to uzdevumus saskaņā ar šo regulu, un uz pamatotiem pieprasījumiem veikt pasākumus, kas minēti šajā pantā.

Ja datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde vienā dalībvalstī lūdz palīdzību no datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes citā dalībvalstī, tā iesniedz pamatotu pieprasījumu. Tā datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde, kurai tiek lūgts, bez kavēšanās un ar pieprasījuma steidzamību samērīgā laikā sniedz atbildi.

Jebkādu informāciju, ar ko notikusi apmaiņa lūgtās palīdzības kontekstā un kas sniegta saskaņā ar šo punktu, izmanto tikai saistībā ar jautājumu, kura risināšanai tā tika lūgta.

15. pants

Izņēmumi

Šī nodaļa neattiecas uz atzītām datu altruisma organizācijām vai citām bezpeļņas organizācijām tiktāl, cik to darbība sastāv no centieniem vispārējās nozīmes mērķiem vākt datus, ko fiziskas vai juridiskas personas darījušas pieejamus uz datu altruisma pamata, ja vien minēto organizāciju un subjektu mērķis nav izveidot komerciālas attiecības ar nenoteikta skaita datu subjektiem un datu turētājiem, no vienas puses, un datu lietotājiem, no otras puses.

IV NODAĻA

Datu altruisms

16. pants

Valsts pasākumi datu altruisma jomā

Dalībvalstis var ieviest vai nu organizatoriskus, vai tehniskus pasākumus, vai abus, datu altruisma veicināšanai. Šajā nolūkā dalībvalstis var noteikt valsts politiku attiecībā uz datu altruismu. Ar minēto valsts politiku var jo īpaši datu subjektiem palīdzēt savus publiskā sektora struktūrās turējumā esošus personas datus brīvprātīgi darīt pieejamus datu altruisma vajadzībām un noteikt nepieciešamo informāciju, kas ir sniedzama datu subjektiem attiecībā uz to datu atkalizmantošanu vispārējas nozīmes mērķiem.

Ja dalībvalstī šāda valsts politika tiek izstrādāta, tā paziņo par to Komisijai.

17. pants

Publiski reģistri, kuros reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas

1. Katra datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde uztur un regulāri atjaunina publisku valsts reģistru, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.
2. Komisija informācijas nolūkos uztur publisko Savienības reģistru, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas. Ar noteikumu, ka subjekts saskaņā ar 18. pantu reģistrēts publiskajā valsts reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas, tas savā rakstiskajā un mutiskajā saziņā var izmantot marķējumu "Savienībā atzīta datu altruisma organizācija", kā arī vienotu logotipu.

Lai nodrošinātu, ka atzītas datu altruisma organizācijas ir viegli identificējamās visā Savienībā, Komisija ar īstenošanas aktiem nosaka vienotā logotipa dizainu. Atzītas datu altruisma organizācijas katrā tiešsaistes un bezsaistes publikācijā, kas attiecas uz to datu altruisma darbībām, skaidri norāda vienoto logotipu. Vienotajam logotipam pievieno kvadrāt kodu ar saiti uz publisko Savienības reģistru, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 33. panta 2. punktā.

18. pants

Vispārīgas reģistrācijas prasības

Lai kvalificētos reģistrācijai publiskajā valsts reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas, subjekts:

- a) veic datu altruisma darbības;
- b) ir juridiska persona, kas, ievērojot valsts tiesību aktus, ir iedibināta, lai tiektos pēc vispārējās nozīmes mērķiem, kas atbilstīgā gadījumā ir paredzēti valsts tiesību aktos;
- c) darbojas pēc bezpeļņas principa un ir juridiski neatkarīgs no citiem subjektiem, kas darbojas, lai gūtu peļņu;
- d) savas datu altruisma darbības veic, izmantojot struktūru, kuras funkcijas ir nošķirtas no citām tā darbībām;
- e) atbilst 22. panta 1. punktā minētajam noteikumu kopumam vēlākais 18 mēnešus pēc datuma, kad stājušies spēkā minētajā punktā paredzētie deleģētie akti.

19. pants

Atzītu datu altruisma organizāciju reģistrācija

1. Subjekts, kurš atbilst 18. panta prasībām, var iesniegt pieteikumu reģistrācijai publiskajā valsts reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas, tajā dalībvalstī, kurā tas ir iedibināts.
2. Subjekts, kurš atbilst 18. panta prasībām un kurš ir iedibināts vairāk nekā vienā dalībvalstī, var iesniegt pieteikumu reģistrācijai publiskajā valsts reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas, tajā dalībvalstī, kurā ir tā galvenā iedibinājuma vieta.
3. Subjekts, kurš atbilst 18. panta prasībām, bet kas nav iedibināts Savienībā, ieceļ juridisko pārstāvi vienā no tām dalībvalstīm, kurās tiek piedāvāti datu altruisma pakalpojumi.

Lai nodrošinātu atbilstību šai regulai, subjekts juridisko pārstāvi pilnvaro tā, lai datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes vai datu subjekti un datu turētāji pie tā papildus vai subjekta vietā vērstos visos ar minēto subjektu saistītajos jautājumos. Juridiskais pārstāvis sadarbojas ar datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajām iestādēm un pēc pieprasījuma tām visaptveroši izklāsta darbības, ko subjekts ir veicis, un noteikumus, ko subjekts ir ieviesis, lai nodrošinātu atbilstību šai regulai.

Uzskata, ka subjekts ir tās dalībvalsts jurisdikcijā, kurā atrodas tā juridiskais pārstāvis. Šāds subjekts minētajā dalībvalstī var iesniegt pieteikumu reģistrācijai publiskajā valsts reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas. Tas, ka subjekts ir iecēlis juridisko pārstāvi, neskar tiesiskās prasības, ko varētu celt pret pašu subjektu.

4. Šā panta 1., 2., un 3. punktā minētajos reģistrācijas pieteikumos iekļauj šādu informāciju:

- a) subjekta nosaukumu;
- b) subjekta juridisko statusu, formu un, ja subjekts ir reģistrēts publiskā valsts reģistrā, tā reģistrācijas numuru;
- c) attiecīgā gadījumā – subjekta statūtus;
- d) subjekta ienākumu avotus;
- e) subjekta galvenās iedibinājuma vietas adresi Savienībā, ja tāda ir, un attiecīgā gadījumā filiāles adresi citā dalībvalstī vai juridiskā pārstāvja adresi;
- f) publisku tīmekļa vietni, kur var atrast pilnīgu un atjauninātu informāciju par subjektu un darbībām, tostarp vismaz a), b), d), e) un h) apakšpunktā minēto informāciju;
- g) subjekta kontaktpersonas un kontaktinformāciju;
- h) vispārējas nozīmes mērķi, ko tas ir paredzējis sekmēt ar datu vākšanu;
- i) to datu veidu, kurus subjekts plāno kontrolēt vai apstrādāt, un personas datu gadījumā – norādi par personas datu kategorijām;
- j) jebkādu citus dokumentus, kas apliecina atbilstību 18. panta prasībām.

5. Ja subjekts ir iesniedzis visu vajadzīgo informāciju, kas minēta 4. punktā, un pēc tam, kad datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde ir izvērtējusi pieteikumu reģistrācijai un atzinusi, ka subjekts atbilst 18. panta prasībām, tā 12 nedēļu laikā pēc pieteikuma reģistrācijai saņemšanas subjektu reģistrē publiskajā valsts reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas. Reģistrācija ir derīga visās dalībvalstīs.

Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde par jebkādu reģistrāciju paziņo Komisijai. Komisija minēto reģistrāciju iekļauj publiskajā Savienības reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.

6. Informāciju, kas minēta 4. punkta a), b), f), g) un h) apakšpunktā, publicē attiecīgajā publiskajā valsts reģistrā, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.

7. Atzīta datu altruisma organizācija attiecīgajai datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajai iestādei paziņo par jebkādam izmaiņām informācijā, kas sniegta, ievērojot 4. punktu, 14 dienu laikā no dienas, kurā izmaiņas ir veiktas.

Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde bez kavēšanās elektroniski paziņo Komisijai par katru šādu paziņojumu. Uz šāda paziņojuma pamata Komisija bez kavēšanās atjaunina publisko Savienības reģistru, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.

20. pants

Pārredzamības prasības

1. Atzīta datu altruisma organizācija veic pilnīgu un precīzu šādas informācijas uzskaiti:
  - a) visas fiziskās vai juridiskās personas, kurām tika dota iespēja apstrādāt minētās atzītas datu altruisma organizācijas turējumā esošus datus, un to kontaktinformācija;
  - b) personas datu apstrādes vai nepersondatu izmantošanas datums vai ilgums;
  - c) apstrādes mērķis, kā to paziņojusi fiziskā vai juridiskā persona, kurai dota iespēja veikt apstrādi;
  - d) maksa, ja tāda ir, ko samaksājušas fiziskās vai juridiskās personas, kas apstrādā datus.
2. Atzīta datu altruisma organizācija, sagatavo un nosūta attiecīgajai datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajai iestādei gada darbības pārskatu, kurā iekļauj vismaz šādu informāciju:
  - a) informāciju par atzītas datu altruisma organizācijas darbībām;
  - b) aprakstu par to, kā attiecīgajā finanšu gadā ir sekmēti vispārējas nozīmes mērķi, kuriem dati tika vākti;
  - c) visu to fizisko un juridisko personu sarakstu, kurām tika atļauts apstrādāt tās turējumā esošus datus, tai skaitā īsu to vispārējas nozīmes mērķu aprakstu, kurus sekmē ar šādu datu apstrādi, un šim nolūkam izmantoto tehnisko līdzekļu aprakstu, tai skaitā to paņēmieni aprakstu, kuri tiek izmantoti privātuma saglabāšanai un datu aizsardzībai;
  - d) attiecīgā gadījumā – atzītas datu altruisma organizācijas atļautās datu apstrādes rezultātu kopsavilkumu;
  - e) informāciju par atzītas datu altruisma organizācijas ieņēmumu avotiem, jo īpaši visiem ieņēmumiem, kas gūti no atļaujām piekļūt datiem, un par izdevumiem.

21. pants

Konkrētas prasības attiecībā uz datu subjektu un datu turētāju tiesību un interešu aizsardzību saistībā ar to datiem

1. Atzīta datu altruisma organizācija, pirms jebkādas datu subjektu vai datu turētāju datu apstrādes skaidri un viegli saptomā veidā informē tos par:
  - a) vispārējas nozīmes mērķiem un – attiecīgā gadījumā – konkrēto, nepārprotamo un leģitīmo nolūku, kurā personas dati jāapstrādā un kurā tas atļauj datu lietotājam veikt to datu apstrādi;
  - b) vietu un vispārējas nozīmes mērķiem, attiecībā uz kuriem tas atļauj jebkādu apstrādi, ko veic trešā valstī, ja šādu apstrādi veic atzīta datu altruisma organizācija.
2. Atzīta datu altruisma organizācija datus izmanto tikai tiem vispārējas nozīmes mērķiem, kuriem datu subjekts vai datu turētājs apstrādi ir atļāvis. Atzīta datu altruisma organizācija datu iegūšanai neizmanto maldinošu tirgvedības praksi.
3. Atzīta datu altruisma organizācija nodrošina rīkus, ar ko saņemt datu subjektu piekrišanu vai to datu apstrādes atļauju, kurus darījuši pieejamus datu turētāji. Atzīta datu altruisma organizācija nodrošina arī rīkus, ar ko viegli var atsaukt šādu piekrišanu vai atļauju.
4. Atzīta datu altruisma organizācija veic pasākumus, lai nodrošinātu piemērotu drošības līmeni to nepersondatu glabāšanai un apstrādei, kurus tā ir savākusi, pamatojoties uz datu altruismu.
5. Atzīta datu altruisma organizācija bez kavēšanās datu turētājus informē, ja ar nepersondatiem, ko tā ir kopīgojusi, ir notikusi jebkāda neatļauta nosūtīšana, piekļuve vai izmantošana.

6. Ja atzīta datu altruisma organizācija sekmē datu apstrādi, ko veic trešās personas, tostarp, nodrošinot rīkus, ar ko iegūst datu subjektu piekrišanu vai to datu apstrādes atļauju, kurus darījuši pieejamus datu turētāji, tas attiecīgā gadījumā precīzē tās trešās valsts jurisdikciju, kurā datu izmantošana ir paredzēta.

22. pants

Noteikumu kopums

1. Komisija saskaņā ar 32. pantu pieņem deleģētos aktus, lai šo regulu papildinātu, izveidojot noteikumu kopumu, kurā izklāsta:
  - a) informācijas prasības, kas ir piemērotas, lai pirms piekrišanas datu altruismam vai tā atļaušanas datu subjektiem un datu turētājiem nodrošinātu pietiekami sīki, skaidri un pārredzami izstrādātu informāciju par datu izmantošanu, par rīkiem, ar ko sniedz un atsauc piekrišanu un atļauju, un par pasākumiem, kas tiek veikti, lai izvairītos no ļaunprātīgas to datu izmantošanas, kuri ir kopīgoti ar datu altruisma organizāciju;
  - b) tehniskas un drošības prasības, kas ir piemērotas, lai nodrošinātu pienācīgu drošības līmeni datu glabāšanai un apstrādei, kā arī rīkiem, ar ko sniedz un atsauc piekrišanu vai atļauju;
  - c) komunikācijas ceļvežus, kuros tiek piemērota daudzdisciplīnu pieeja, lai attiecīgo ieinteresēto personu vidū, īpaši datu turētāju un to datu subjektu vidū, kuri, iespējams, kopīgotu savus datus, uzlabotu informētību par datu altruismu, par nosaukumu "Savienībā atzīta datu altruisma organizācija" un par noteikumu kopumu;
  - d) ieteikumus saistībā ar attiecīgiem sadarbības standartiem.
2. Šā panta 1. punktā minēto noteikumu kopumu sagatavo, cieši sadarbojoties ar datu altruisma organizācijām un attiecīgām ieinteresētajām personām.

23. pants

Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes

1. Katra dalībvalsts izraugās vienu vai vairākas kompetentās iestādes, kas ir atbildīgas par tās publisko valsts reģistru, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.
- Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes atbilst 26. panta noteiktajām prasībām.
2. Katra dalībvalsts līdz 2023. gada 24. septembrim Komisijai paziņo savu datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu identitāti. Katra dalībvalsts Komisijai paziņo arī par jebkādām turpmākām minēto kompetento struktūru identitātes izmaiņām.
3. Dalībvalsts datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes apņemas veikt savus uzdevumus sadarbībā ar attiecīgo datu aizsardzības iestādi, ja šādi uzdevumi ir saistīti ar personas datu apstrādi, un ar attiecīgām minētās dalībvalsts nozares iestādēm.

24. pants

Atbilstības uzraudzība

1. Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes uzrauga un pārrauga, vai atzītas datu altruisma organizācijas atbilst šajā nodaļā izklāstītajām prasībām. Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde šādu atzītu datu altruisma organizāciju atbilstību var arī uzraudzīt un pārraudzīt, pamatojoties uz fiziskas vai juridiskas personas pieprasījumu.
2. Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajām iestādēm ir pilnvaras no atzītām datu altruisma organizācijām prasīt informāciju, kas ir vajadzīga, lai pārbaudītu atbilstību šīs nodaļas prasībām. Jebkurš informācijas pieprasījums ir samērīgs ar izpildāmo uzdevumu un ir pamatots.

3. Ja datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde konstatē, ka atzīta datu altruisma organizācija neatbilst vienai vai vairākām šīs nodaļas prasībām, tā par minētajiem konstatējumiem paziņo šai atzītai datu altruisma organizācijai un dod tai iespēju 30 dienu laikā pēc paziņojuma saņemšanas izteikt savu viedokli.

4. Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde ir pilnvarota pieprasīt, lai 3. punktā minētais pārkāpums tiktu novērsts vai nu nekavējoties, vai saprātīgā termiņā, un tā veic piemērotus un samērīgus pasākumus, kuru mērķis ir nodrošināt atbilstību.

5. Ja atzīta datu altruisma organizācija neatbilst vienai vai vairākām šīs nodaļas prasībām arī pēc tam, kad datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde par to ir paziņojusi saskaņā ar 3. punktu, minētā atzīta datu altruisma organizācija:

- a) zaudē tiesības jebkādā rakstiskā un mutiskā saziņā izmantot marķējumu "Savienībā atzīta datu altruisma organizācija";
- b) tiek dzēsta no attiecīgā publiskā valsts reģistra, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas, un no publiskā Savienības reģistra, kurā reģistrētas atzītas datu altruisma organizācijas.

Datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde publisko ikvienu lēmumu, ar kuru atsauc tiesības izmantot marķējumu "Savienībā atzīta datu altruisma organizācija" saskaņā ar pirmās daļas a) apakšpunktu.

6. Ja atzītas datu altruisma organizācijas galvenā iedibinājuma vieta vai tās juridiskais pārstāvis ir vienā dalībvalstī, bet tas darbojas citās dalībvalstīs, tās dalībvalsts datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde, kurā ir galvenā iedibinājuma vieta vai juridiskais pārstāvis, un pārējo attiecīgo dalībvalstu datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes sadarbojas un cita citai palīdz. Šāda palīdzība un sadarbība var attiekties uz tādas informācijas apmaiņu starp attiecīgajām datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajām iestādēm, kura vajadzīga, lai pildītu to uzdevumus saskaņā ar šo regulu, un pamatotiem pieprasījumiem veikt pasākumus, kas minēti šajā pantā.

Ja datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde vienā dalībvalstī lūdz palīdzību no datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes citā dalībvalstī, tā iesniedz pamatotu pieprasījumu. Tā datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde, kurai tiek lūgts, bez kavēšanās un ar pieprasījuma steidzamību samērīgā laikā sniedz atbildi.

Jebkādu informāciju, ar ko notikusi apmaiņa lūgtās palīdzības kontekstā un kas sniegta saskaņā ar šo punktu, izmanto tikai saistībā ar jautājumu, kura risināšanai tā tika lūgta.

25. pants

Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapa

1. Lai atvieglotu uz datu altruisma pamata veikto datu vākšanu, Komisija, apspriedusies ar Eiropas Datu aizsardzības kolēģiju, ņemdama vērā Eiropas Datu inovācijas kolēģijas padomu un pienācīgi iesaistīdama attiecīgās ieinteresētās personas, pieņem īstenošanas aktus, ar ko tiek izveidota un pilnveidota Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapa. Veidlapa dod iespēju saņemt piekrišanu vai atļauju visās dalībvalstīs vienotā formātā. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, kas minēta 33. panta 2. punktā.

2. Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapā izmanto modulāru pieeju, kas ļauj to pielāgot konkrētām nozarēm un dažādām vajadzībām.

3. Ja tiek sniegti personas dati, ar Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapu tiek nodrošināts, ka datu subjekti atbilstoši Regulas (ES) 2016/679 prasībām var izteikt piekrišanu konkrētai datu apstrādes darbībai vai to atsaukt.

4. Veidlapa ir pieejama tādā veidā, lai to var izdrukāt uz papīra un tā ir viegli saprotama, kā arī elektroniskā, mašīnlasāmā formā.

V NODAĻA

Kompetentās iestādes un procesuālie noteikumi

26. pants

Prasības kompetentajām iestādēm

1. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes ir juridiski nošķirtas un funkcionāli neatkarīgas no jebkura datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vai atzītas datu altruisma organizācijas. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu funkcijas var veikt viena un tā pati iestāde. Šajā nolūkā dalībvalstis var vai nu izveidot vienu vai vairākas jaunas iestādes, vai arī izmantot jau pastāvošās.
2. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes savus uzdevumus veic objektīvi, pārredzami, konsekventi, uzticami un laikus. Pildot savus uzdevumus, tās garantē godīgu konkurenci un nediskriminēšanu.
3. Par datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu attiecīgo uzdevumu veikšanu atbildīgā augstākā vadība un darbinieki nedrīkst būt nedz to pakalpojumu izstrādātāji, ražotāji, piegādātāji, ierīkotāji, pircēji, īpašnieki, lietotāji vai uzturētāji, kurus tie vērtē, nedz arī pilnvarotie pārstāvji kādai no minētajām personām. Tas neliedz izmantot izvērtētos pakalpojumus, kas vajadzīgi datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes darbībām, vai izmantot šādus pakalpojumus personiskām vajadzībām.
4. Datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu augstākā vadība un darbinieki neiesaistās nekādās darbībās, kas var būt pretrunā to sprieduma neatkarībai vai integritātei saistībā ar tiem uzticētajām vērtēšanas darbībām.
5. Uzticēto uzdevumu veikšanai datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu rīcībā ir pietiekami finanšu līdzekļi un cilvēkresursi, tai skaitā nepieciešamās tehniskās zināšanas un resursi.
6. Dalībvalsts datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes Komisijai un citu dalībvalstu datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajām iestādēm pēc pamatota pieprasījuma un bez kavēšanās sniedz informāciju, kas ir vajadzīga, lai veiktu uzdevumus, kas tām noteikti saskaņā ar šo regulu. Ja datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde pieprasīto informāciju uzskata par konfidenciālu saskaņā ar Savienības un valsts tiesību aktiem par komercnoslēpumu un dienesta noslēpumu, Komisija un visas citas attiecīgās datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes šādu konfidencialitāti nodrošina.

27. pants

Tiesības iesniegt sūdzību

1. Fiziskām un juridiskām personām ir tiesības attiecībā uz visiem šīs regulas darbības jomā ietilpstošajiem jautājumiem individuāli vai attiecīgā gadījumā kolektīvi attiecīgajai datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajai iestādei iesniegt sūdzību par datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju vai attiecīgajai datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajai iestādei par atzītu datu altruisma organizāciju.

2. Tā datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde, kurai ir iesniegta sūdzība, informē sūdzības iesniedzēju par:

- a) procesa virzību un pieņemto lēmumu; un
- b) tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, kas paredzēti 28. pantā.

28. pants

Tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem

1. Neatkarīgi no jebkādiem administratīviem vai citiem ārpusstiesas aizsardzības līdzekļiem visām skartajām fiziskajām vai juridiskajām personām ir tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem attiecībā uz juridiski saistošiem lēmumiem, kas minēti 14. pantā un ko ir pieņēmušas datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes, lai pārvaldītu, kontrolētu un īstenotu datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem paredzēto paziņošanas režīmu, un juridiski saistošiem lēmumiem, kas minēti 19. un 24. pantā un ko ir pieņēmušas datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes, lai uzraudzītu atzītas datu altruisma organizācijas.

2. Process, ievērojot šo pantu, tiek sākts tās datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentās iestādes vai datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentās iestādes dalībvalsts tiesās, pret kuru tiesiskās aizsardzības līdzekli vērs kāda persona individuāli vai attiecīgā gadījumā kolektīvi vienas vai vairāku fizisku vai juridisku personu pārstāvji.

3. Ja datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentā iestāde vai datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentā iestāde saistībā ar sūdzību nerīkojas, visām skartajām fiziskajām un juridiskajām personām saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir vai nu tiesības uz efektīviem tiesiskās aizsardzības līdzekļiem, vai arī pieejama pārskatīšana, ko veic neatkarīga struktūra ar attiecīgajām specializētajām zināšanām.

VI NODAĻA

Eiropas Datu inovācijas kolēģija

29. pants

Eiropas Datu inovācijas kolēģija

1. Komisija izveido Eiropas Datu inovācijas kolēģiju, kura darbojas kā ekspertu grupa un kuras sastāvā ir visu dalībvalstu datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu, Eiropas Datu aizsardzības kolēģijas, Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja, ENISA, Komisijas pārstāvji, ES MVU sūtņi vai MVU sūtņu tīkla iecelts pārstāvis, un citi pārstāvji no attiecīgām struktūrām konkrētās nozarēs, kā arī no konkrētas specializācijas struktūrām. Ieceļot atsevišķus ekspertus, Komisijas mērķis ir ekspertu grupā attiecībā uz tās locekļiem panākt dzimumu un ģeogrāfisko līdzsvaru.

2. Eiropas Datu inovācijas kolēģijā ir vismaz trīs šādas apakšgrupas:

- a) apakšgrupa, kas sastāv no datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajām iestādēm un kas paredzēta, lai veiktu uzdevumus, ievērojot 30. panta a), c), j) un k) punktu;
- b) apakšgrupa, kas paredzēta tehniskām diskusijām par standartizāciju, pārnesamību un sadarbību, ievērojot 30. panta f) un g) punktu;

- c) apakšgrupa, kas paredzēta ieinteresēto personu iesaistīšanai un kas sastāv no attiecīgiem rūpniecības, pētniecības, akadēmisko aprindu, pilsoniskās sabiedrības, standartizācijas organizāciju, attiecīgu kopīgo Eiropas datu telpu pārstāvjiem un citiem pārstāvjiem un trešām personām, kas Eiropas Datu inovācijas kolēģiju konsultē par uzdevumiem, ievērojot 30. panta d), e), f), g) un h) punktu.
3. Komisija vada Eiropas Datu inovācijas kolēģijas sanāksmes.
4. Eiropas Datu inovācijas kolēģijai palīdz sekretariāts, ko nodrošina Komisija.

30. pants

Eiropas Datu inovācijas kolēģijas uzdevumi

Eiropas Datu inovācijas kolēģijai ir šādi uzdevumi:

- a) konsultēt Komisiju un palīdzēt tai izstrādāt publiskā sektora struktūru un kompetento struktūru, kuras minētas 7. panta 1. punktā, konsekventu praksi, apstrādājot pieprasījumus 3. panta 1. punktā minēto datu kategoriju atkalizmantošanai;
- b) konsultēt Komisiju un palīdzēt tai izstrādāt visā Savienībā konsekventu praksi datu altruisma jomā;
- c) konsultēt Komisiju un palīdzēt tai izstrādāt konsekventu praksi datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetentajām iestādēm un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetentajām iestādēm, kad tās piemēro prasības datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un atzītām datu altruisma organizācijām;
- d) konsultēt Komisiju un palīdzēt tai izstrādāt konsekventas pamatnostādnes par to, kā šīs regulas kontekstā vislabāk aizsargāt komerciāli sensitīvus nepersondatus, jo īpaši komercnoslēpumus, kā arī tādus nepersondatus, kas ir ar intelektuālā īpašuma tiesībām aizsargāts saturs, no nelikumīgas piekļuves, kuras dēļ var notikt intelektuālā īpašuma zādzība vai rūpnieciskā spiegošana;
- e) konsultēt Komisiju un palīdzēt tai izstrādāt konsekventas pamatnostādnes kibernetikas drošības prasībām, kas attiecas uz datu apmaiņu un glabāšanu;
- f) konsultēt Komisiju, jo īpaši, ņemot vērā standartizācijas organizāciju sniegto informāciju, par to, kā noteikt prioritātes starpnozaru standartiem, kurus paredzēts izmantot un izstrādāt datu izmantošanai un datu starpnozaru kopīgošanai starp topošajām kopīgajām Eiropas datu telpām, starpnozaru salīdzināšanai un paraugprakses apmaiņai attiecībā uz nozares prasībām drošībai un piekļuves procedūrām, vienlaikus ņemot vērā nozarei specifiskās standartizācijas darbības, jo īpaši, precizējot un nošķirot starpnozaru standartus un praksi no nozaru standartiem un prakses;
- g) palīdzēt Komisijai, jo īpaši, ņemot vērā standartizācijas organizāciju sniegto informāciju, risināt iekšējā tirgus sadrumstalotības un datu ekonomikas jautājumu iekšējā tirgū, šim nolūkam uzlabojot datu savstarpējo pārrobežu, starpnozaru izmantojamību, kā arī datu kopīgošanas pakalpojumus starp dažādām nozarēm un domēniem un pamatojoties uz spēkā esošajiem Eiropas, starptautiskajiem vai valsts standartiem, cita starpā ar mērķi mudināt izveidot kopīgas Eiropas datu telpas;
- h) ierosināt pamatnostādnes kopīgām Eiropas datu telpām, proti, kādam nolūkam vai kādai nozarei specifiskas vai starp nozarēm sadarbspējīgas kopējo standartu un prakses sistēmas, lai kopīgotu vai kopīgi apstrādātu datus cita starpā jaunu produktu un pakalpojumu izstrādei, zinātniskai pētniecībai vai pilsoniskās sabiedrības iniciatīvām, šādos kopīgos standartos un praksē ņemot vērā spēkā esošos standartus, ievērojot konkurences noteikumus un nodrošinot nediskriminējošu piekļuvi visiem dalībniekiem, ar mērķi atvieglot datu kopīgošanu Savienībā un izmantot esošo un turpmāko datu telpu potenciālu, cita starpā pievēršoties:
- i) starpnozaru standartiem, kurus paredzēts izmantot un izstrādāt datu izmantošanai un datu starpnozaru kopīgošanai, starpnozaru salīdzināšanai un paraugprakses apmaiņai attiecībā uz nozares prasībām drošībai un piekļuves procedūrām, vienlaikus ņemot vērā nozarei specifiskās standartizācijas darbības, jo īpaši, precizējot un nošķirot starpnozaru standartus un praksi no nozaru standartiem un prakses;
- ii) prasībām novērst šķēršļus iekļūšanai tirgū un nepieļaut atkarību no viena pakalpojumu sniedzēja – ar mērķi nodrošināt godīgu konkurenci un sadarbspēju;

- iii) pienācīgai likumīgas datu nosūtīšanas aizsardzībai uz trešām valstīm, tostarp garantijām, lai nepieļautu ar Savienības tiesību aktiem aizliegtu nosūtīšanu;
  - iv) pienācīgai un nediskriminējošai attiecīgu ieinteresēto personu pārstāvībai kopīgu Eiropas datu telpu pārvaldībā;
  - v) kiberdrošības prasību ievērošanai saskaņā ar Savienības tiesību aktiem.
- i) sekmēt dalībvalstu sadarbību, lai izstrādātu saskaņotus nosacījumus, kas atļauj 3. panta 1. punktā minēto publiskā sektora struktūru turējumā esošo datu kategoriju atkalizmantošanu iekšējā tirgū;
  - j) sekmēt datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu sadarbību, izmantojot spēju veidošanu un informācijas apmaiņu, jo īpaši, ieviešot metodes efektīvai informācijas apmaiņai attiecībā uz datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem paredzēto paziņošanas procedūru un atzītu datu altruisma organizāciju reģistrāciju un uzraudzību, tostarp maksas vai sodu noteikšanas koordināciju, kā arī sekmēt datu starpniecības pakalpojumu jautājumos kompetento iestāžu un datu altruisma organizāciju reģistrēšanā kompetento iestāžu sadarbību attiecībā uz starptautisko piekļuvi datiem un datu nosūtīšanu;
  - k) konsultēt Komisiju un palīdzēt tai izvērtēt, vai būtu jāpieņem 5. panta 11. un 12. punktā minētie īstenošanas akti;
  - l) konsultēt Komisiju un palīdzēt tai izstrādāt Eiropas datu altruisma piekrišanas veidlapu saskaņā ar 25. panta 1. punktu;
  - m) konsultēt Komisiju, kā uzlabot starptautisko normatīvo vidi saistībā ar nepersondatiem, tostarp standartizāciju.

VII NODAĻA

Starptautiskā piekļuve un nosūtīšana

31. pants

Starptautiskā piekļuve un nosūtīšana

1. Publiskā sektora struktūra, fiziskā vai juridiskā persona, kurai saskaņā ar II nodaļu ir piešķirtas datu atkalizmantošanas tiesības, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai atzīta datu altruisma organizācija, veic visus pienācīgos tehniskos, juridiskos un organizatoriskos pasākumus, tostarp piemēro līguma noteikumus, lai nepieļautu Savienībā turētu nepersondatu tādu nosūtīšanu vai valdību piekļuvi, ko īsteno starptautiski, ja, neskarot 2. vai 3. punktu, šāda nosūtīšana vai piekļuve būtu pretrunā Savienības vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.

2. Jebkādu trešās valsts tiesas lēmumu vai spriedumu un jebkādu trešās valsts administratīvās iestādes lēmumu, ar kuru publiskā sektora struktūrai, fiziskai vai juridiskai personai, kam saskaņā ar II nodaļu piešķirtas datu atkalizmantošanas tiesības, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējam vai atzītai datu altruisma organizācijai, pieprasa nosūtīt Savienībā turētus nepersondatus, kas ir šīs regulas darbības jomā, vai dot tiem piekļuvi, kaut kādā veidā atzīst vai izpilda tikai tad, ja to pamatā ir starptautisks nolīgums, piemēram, savstarpējas tiesiskās palīdzības līgums, kas ir spēkā starp pieprasījuma iesniedzēju trešo valsti un Savienību, vai jebkāds šāds nolīgums starp pieprasījuma iesniedzēju trešo valsti un kādu dalībvalsti.

3. Gadījumā, kad starptautiska nolīguma, kā minēts šā panta 2. punktā, nav, taču publiskā sektora struktūra, fiziskā vai juridiskā persona, kurai saskaņā ar II nodaļu ir piešķirtas datu atkalizmantošanas tiesības, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai atzīta datu altruisma organizācija ir tāda trešās valsts tiesas lēmuma vai sprieduma vai trešās valsts administratīvās iestādes lēmuma adresāts, ar kuru pieprasa nosūtīt Savienībā turētus nepersondatus, kas ir šīs regulas darbības jomā, vai dot piekļuvi tiem, un ja šāda lēmuma izpilde radītu risku, ka adresāts pārkāpj Savienības vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktus, šādu datu nosūtīšanu minētajai trešās valsts iestādei vai trešās valsts iestādes piekļuvi tiem īsteno tikai tad, ja:

- a) trešās valsts sistēmā ir noteikts, ka šāds lēmums vai spriedums ir jāpamato un tam jābūt samērīgam un ka šādam tiesas lēmumam vai spriedumam jābūt pietiekami konkrētam, piemēram, izklāstot pietiekamu saikni ar konkrētām aizdomās turētām personām vai pārkāpumiem;

- b) adresāta pamatotais iebildums ir izskatāms trešās valsts kompetentā tiesā; un
- c) trešās valsts kompetentā tiesa, kas izdevusi lēmumu vai spriedumu vai pārskata administratīvas iestādes lēmumu, saskaņā ar minētās trešās valsts tiesību aktiem ir pilnvarota pienācīgi ņemt vērā to datu sniedzēja attiecīgās juridiskās intereses, kuri ir aizsargāti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem vai attiecīgās dalībvalsts tiesību aktiem.

4. Ja 2. vai 3. punktā izklāstītie nosacījumi ir izpildīti, publiskā sektora struktūra, fiziskā vai juridiskā persona, kurai saskaņā ar II nodaļu ir piešķirtas datu atkalizmantošanas tiesības, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai atzīta datu altruisma organizācija, atbildot uz pieprasījumu un balstoties uz pamatotu pieprasījuma interpretāciju, sniedz pieļaujamo datu minimumu.

5. Publiskā sektora struktūra, fiziskā vai juridiskā persona, kurai saskaņā ar II nodaļu piešķirtas datu atkalizmantošanas tiesības, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai atzīta datu altruisma organizācija, pirms trešās valsts administratīvās iestādes pieprasījuma izpildes informē datu turētāju par minēto pieprasījumu piekļūt tā datiem, izņemot, kad pieprasījums ir saistīts ar tiesībaizsardzības mērķiem, un tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, lai saglabātu tiesībaizsardzības darbības efektivitāti.

VIII NODAĻA

Deleģēšana un komiteju procedūra

32. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 5. panta 13. punktā un 22. panta 1. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir uz nenoteiktu laiku no 2022. gada 23. jūnija.
3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 5. panta 13. punktā un 22. panta 1. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar katras dalībvalsts ieceltajiem ekspertiem saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģēto aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 5. panta 13. punktu vai 22. panta 1. punktu pieņemtais deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja trīs mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par trim mēnešiem.

33. pants

Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

IX NODAĻA

Nobeiguma un pārejas noteikumi

34. pants

Sodi

1. Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, ko piemēro, kad netiek pildīti pienākumi attiecībā uz nepersondatu nosūtīšanu uz trešām valstīm saskaņā ar 5. panta 14. punktu un 31. pantu, datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju pienākums sniegt paziņojumu saskaņā ar 11. pantu, nosacījumi datu starpniecības pakalpojumu sniegšanai saskaņā ar 12. pantu un nosacījumi reģistrācijai par atzītu datu altruisma organizāciju, ievērojot 18., 20., 21. un 22. pantu, un veic visus pasākumus, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu to piemērošanu. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši. Savos noteikumos par sodiem dalībvalstis ņem vērā Eiropas Datu inovācijas kolēģijas ieteikumus. Dalībvalstis minētos noteikumus un pasākumus līdz 2023. gada 24. septembrim dara zināmus Komisijai un bez kavēšanās paziņo tai par jebkādiem turpmākiem grozījumiem, kas tos ietekmē.
2. Dalībvalstis, datu starpniecības pakalpojumu sniedzējiem un atzītām datu altruisma organizācijām piemērojot sodus par šīs regulas pārkāpumiem, attiecīgā gadījumā ņem vērā šādus neizsmeļoši uzskaitītus un indikatīvus kritērijus:
  - a) pārkāpuma būtība, smaguma pakāpe, apmērs un ilgums;
  - b) jebkādas darbības, ko veic datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai atzīta datu altruisma organizācija, lai mazinātu vai novērstu ar pārkāpumu radīto kaitējumu;
  - c) jebkuri iepriekšēji datu starpniecības pakalpojumu sniedzēja vai atzītas datu altruisma organizācijas pārkāpumi;
  - d) finansiālie ieguvumi, ko pārkāpuma rezultātā guvis datu starpniecības pakalpojumu sniedzējs vai atzīta datu altruisma organizācija, vai zaudējumi, kurus tas novērsis, ciktāl šādus ieguvumus vai zaudējumus var ticami noteikt;
  - e) jebkurš cits atbildību pastiprinošs vai mīkstinošs apsvērums, kas izriet no lietas apstākļiem.

35. pants

Izvērtēšana un pārskatīšana

Komisija līdz 2025. gada 24. septembrim izvērtē šo regulu un iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei, kā arī Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem. Ziņojumam vajadzības gadījumā pievieno tiesību aktu priekšlikumus.

Minētajā ziņojumā jo īpaši novērtē:

- a) kā tiek piemēroti un darbojas noteikumi par sodiem, kurus dalībvalstis ir noteikušas, ievērojot 34. pantu;
- b) cik lielā mērā šai regulai atbilst datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju un atzītu datu altruisma organizāciju, kuri nav iedibināti Savienībā, juridiskie pārstāvji un kādā mērā notiek minētajiem pakalpojumu sniedzējiem un organizācijām noteikto sodu izpilde;
- c) saskaņā ar IV nodaļu reģistrēto datu altruisma organizāciju veidu un pārskatu par vispārējās nozīmes mērķiem, kam dati ir kopīgi, nolūkā izstrādāt skaidrus kritērijus šajā sakarā;

Dalībvalstis sniedz Komisijai informāciju, kas vajadzīga minētā ziņojuma sagatavošanai.

36. pants

Grozījums Regulā (ES) 2018/1724

Regulas (ES) 2018/1724 II pielikumā tabulā aili “Uzņēmējdarbības sākšana, veikšana un pārtraukšana” aizstāj ar šādu:

“Dzīves notikumi	Procedūras	Paredzamais rezultāts, attiecīgā gadījumā kompetentajai iestādei veicot pieteikuma novērtējumu saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem
Uzņēmējdarbības sākšana, veikšana un pārtraukšana	Paziņošana par uzņēmējdarbību, atļaujas veikt uzņēmējdarbību, uzņēmējdarbības veida maiņa un uzņēmējdarbības izbeigšana, kas nav saistīta ar maksātspējas vai likvidācijas procedūrām, izņemot uzņēmējdarbības sākotnējo reģistrāciju uzņēmumu reģistrā un izņemot procedūras, kas attiecas uz uzņēmumu vai sabiedrību dibināšanu, un jebkādu uzņēmumu vai sabiedrību vēlāk iesniegtus pieteikumus LESD 54. panta otrās daļas nozīmē	Apstiprinājums par paziņojuma vai izmaiņu saņemšanu vai par atļaujas veikt uzņēmējdarbību pieprasījuma saņemšanu
	Darba devēja (fiziskas personas) reģistrēšana obligātajās pensiju un apdrošināšanas shēmās	Apstiprinājums par reģistrāciju vai sociālās nodrošināšanas reģistrācijas numurs
	Darbinieku reģistrēšana obligātajās pensiju un apdrošināšanas shēmās	Apstiprinājums par reģistrāciju vai sociālās nodrošināšanas reģistrācijas numurs
	Uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijas iesniegšana	Apstiprinājums par deklarācijas saņemšanu
	Paziņošana sociālās nodrošināšanas shēmām par darbinieka līguma izbeigšanu, izņemot procedūras attiecībā uz darbinieku darba līgumu kolektīvu izbeigšanu	Apstiprinājums par paziņojuma saņemšanu
	Sociālo iemaksu veikšana par darbiniekiem	Kvīts vai cita veida apstiprinājums, ka ir veiktas sociālās iemaksas par darbiniekiem
	Paziņojums par datu starpniecības pakalpojumu sniedzēju	Apstiprinājums par paziņojuma saņemšanu
	Reģistrācija par Savienībā atzītu datu altruisma organizāciju	Reģistrācijas apstiprinājums”

37. pants

Pārejas noteikumi

Subjekti, kas 2022. gada 23. jūnijā sniedz 10. pantā minētos datu starpniecības pakalpojumus, III nodaļā noteiktos pienākumus izpilda līdz 2025. gada 24. septembrim.

38. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2023. gada 24. septembra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2022. gada 30. maijā

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētāja
R. METSOLA

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
B. LE MAIRE